ПРИМЕРАК 1 ДИНАР

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА

ДАН

НОВИ САД, уторак, 6 августа 1935

ГОДИНА I — БРОЈ 60
Излази свакодневно сем понедеоника

Уредништво и администрација. Булевар о Краљице Марије бр. 9. Телефон 21-05, 21-06. — Чековни рачун н код Поштанске штедионице у Београду број 58-460. — Поштански фах број 178.

МЕСЕЧНА ПРЕТПЛАТА:
20 дин. за земљу, 50 за иностранство

ИЗБОРИ У ГРАДСКИМ ОПШТИНАМА

ОБАВИЋЕ СЕ ПОЧЕТКОМ ИДУЋЕ ГОДИНЕ

У суботу ће се израдити статути Југословенске радикалне заједнице

Повратак г. Комненовића из Париза

Београд, 5 августа. — Синоћ се вратио из Париза Министар за физичко васпитање народа г. Мирко Комненовић. Министар г. Комненовић примио је данас пре подне дужност од Министра при претседништву владе г. Ђуре Јанковића који га је за време његовог отсуства замењивао. (Дан).

—о—

Саслушање г. Б Кујунџића обавиће се у Бањој Луци 8. о. м.

Београд, 5 августа. — Саслушање бившег Бана Врбаске бановине г. Богољуба Кујунџића у вези са нашичком афером обавиће се 8 о. м. у Бањој Луци. Као што је познато г. Кујунџић је пре неколико дана демантовао исказе бивших министара г. др. Велизара Јанковића и г. др. Николе Никића да је присуствовао познатој вечери у дому г. др. Јанковића па се стога његов исказ пред истражним судијом очекује са највећим интересовањем. (Дан).

—о—

Г. Бошко Богдановић постављен за шефа отсека Централног пресбироа

Београд, 5 августа. — За шефа информативног отсека Централног пресбироа постављен је г. Бошко Богдановић, наш познати публициста. Досадашњи шеф информативног отсека г. Пера Иванковић постављен је за дописника Централног пресбироа у Атини. (Дан).

—о—

Повратак г. др. Врбанића

Београд, 5 августа. — Сутра се враћа у Београд са Бледа Министар трговине и индустрије г. др. Милан Врбанић. (Дан).

—о—

Избори за градске општине извршиће се тајним гласањем

Загреб, 5 августа. — Данашњи „Јутарњи лист“ и „Новости“ доносе на уводним местима вести из Београда о претстојећим изборима у градским општинама. Листови сазнају из добро обавештених политичких кругова да Краљевска влада намерава да у што скоријем времену распише изборе за градске општине који би се имали одржати вероватно већ првих месеци идуће године.

Као што је познато прошле године донет је специјалан Закон о градским општинама који је одавно ступио на снагу. По њему једну трећину градских већника поставља Бан, односно за подручје Управе града Београда, Земуна и Панчева Министар унутрашњих дела, док се две трећине бирају. Градска већа у градовима до 10.000 становника имају 27 већника, у градовима од 10 до 20.000 становника 36, у градовима од 20 до 40.000 становника 45, у градовима од 40 до 1000 хиљада становника 72 већника.

Пошто је Краљевска влада сада добила потребна законодавна овлашћења за измену политичких закона то се верује да ће влада, у споразуму са законодавним одбором, наћи могућности да измени постојећи Закон о градским општинама и то у томе смислу да за изборе у градским општинама уведе тајно гласање. У политичким круговима се, исто тако, подвлачи да би требало изменити и законске одредбе о постављању градских већника.

Листови на крају јављају да Краљевска влада још није донела одлуку у погледу расписа избора али се у политичким круговима тврди да би се избори имали обавити највероватније првих месеца 1936 године. (Дан)

Економско-финансиски комитет министара спрема предлог о дефинитивном решењу земљорадничких дугова

Београд 5 августа. Сутра пре подне одржаће се седница економско-финансиског комитета министара на којој ће се расправљати о питању дефинитивног решавања сељачких дугова. Као што је познато министарски комитет спремиће свој предлог по коме ће Краљевска влада донети своју дефинитивну одлуку о начину регулисања сељачких дугова. (Дан)

Југословенска радикална заједница биће пријављена, вероватно, у суботу

Београд, 5 августа. У суботу 10 о. м. одржаће се састанак Главног одбора бивше Радикалне странке са претставницима Словеначке људске странке и југословенске муслиманске организације. На овом састанку ће се расправљати о дефинитивној изради статута и програма будуће Југословенске радикалне заједнице чијем ће се формалном пријављивању Министарству унутрашњих дела одмах приступити. У политичким круговима се верује да ће нова странка бити пријављена вероватно још истога дана.

Састанку ће претседавати г. Аца Станојевић (Дан)

Помен за покој душе Стјепана Радића

Загреб, 5 августа. — У четвртак 8 о. м. одржаће се у Загребу годишњи помен за покој душе Стјепана Радића. (Дан).

—о—

Нови ловачки правилници

Београд, 5 августа. — У министарству шума и рудника израђен је Правилник о примени главе треће и параграфа 95 Закона о лову, који регулише питање чувара лова и поступак са конфискованим ловачким стварима.

Исто тако израђен је и Правилник о руковању са Ловачким фондом.

Оба ова Правилника, са којима се већ сагласио Министар шума и руда г. Игњат Стефановић, Упућени су Министарском савету на сагласност

—о—

Конференција Удружене војвођанске опозиције у Новом Саду

У среду, 7 о. м. као што смо већ јавили, одржаће се у Новом Саду конференција претставника Удружене опозиције из Војводине. Конференција ће се одржати у 10 часова увече у дворани хотела „Слобода“. На конференцији ће говорити истакнути претставници војвођанске Удружене опозиције, а међу осталима и гг. др. Дуда Бошковић, др. Александар Моч, др. Милан Костић и други.

Штедња у државном газдинству

Није ново мишљење да демократски парламенти нису способни за постизавање буџетских уштеда. Тај финансиско-политички недостатак демократског парламента уочили су први Енглези после светског рата, када су затекли набујалу државну привреду преосталу из светског рата и још веће дугове Америци. Друге државе, налазећи се у сличном положају, тражиле су излаз у повишавању пореских терета, који би подмирили потребе повећаног државног газдинства. Енглези оснивају, међутим, лигу против расипања у државном газдинству. Овим чином Енглези су показали високи смисао за здраве државне финансије.

Покрет из народа чинио је тако јак притисак на владу, да је она морала основати ванпарламентарни комитет, комитет за државне расходе, који касније беше познат под именом »Geddes Commitee«. У тај комитет није ушао ниједан парламентарац, јер је влада желила да чује стручњаке ван парламента. За неколико месеци је тај комитет од шест лица саставио извештај о далекосежним смањењима државних расхода, нарочито обзиром на чиновничке принадлежности. Влада је у великом делу усвојила овај извештај и поднела га је парламенту. Цела акција није трајала дуже од пола године и парламент је под притиском одоздо, из народа, усвојио предлог владе. Резултат овог рада у буџету за 1922 годину био је вишак од 120 милијона фунти. Један члан комитета, Лорд Инчкеп, дао је том приликом овај рецепт: „свугде где државни расходи прете опстанку државе, постоји само једна дијагноза и један лек: мора се апеловати на људе, који стоје мимо политичке игре и који су вични управљању великих предузећа, те их искуство предестинује за управљање финансијама.“ Тако су саниране енглеске финансије и оне су остале до данас здраве.

Енглези су показали пут, како се и поред парламентарног режима могу санирати финансије. Иако потреба санирања државног газдинства осећа и у свим осталим европским земљама, оне још увек нису у стању да пођу примером Енглеза. У свим земљама, на очигled свију, пропадају и ситни и крупни порески обвезници, јер хипертрофорано државно газдинство захтева своје. И код нас је стање слично, те су потребне озбиљне мере за спровођење штедње. У једној седници Финансиског одбора Сената год. 1933 пао је предлог сличан енглеском. Финансиски одбор Сената ставио је Министру финансија предлог за детаљан преглед нашег државног газдинства, баш зато, што је предвиђао, да се све више саплићемо. Нажалост, тај предлог није усвојен, па се тако и даље врши од стране саме владе штедња. Но, та се штедња врши из године у годину компресијом издатака на материјалне расходе, и то у оквиру прихода. Али се ништа не предузима, да се редукују оне многе установе, које су никле у добу просперитета. А таких установа је много и само њиховим смањењем би се могла постићи она уштеда, која се очекује с разлогом у свим круговима пореских обвезника.

—о—

Италијанско-абисински сукоб пред Лигом народа

На слици лево види се барон Алојзи, италијански делегат, а десно посланик Абисиније у Паризу, г. Текл Хавариате, са својим саветником и заступником, француским професором г. Жезом.

Зборови опозиционог посланика г. Јосипа Вуковића

Суботица, 5 августа. — Народни посланик са г. Мачекове листе г. Јосип Вуковић одржао је јуче два збора у Ђурђину и Павловцу. Он је у својим говорима оштро осуђивао г. Јевтићеву владу, нагласивши да никада у Југославији нису вршени избори са већим терором него што су вршени 5 маја. За владу г. др. Милана Стојадиновића рекао је да ради на смирењу и верује да ће се на јесен одржати нови избори.

Радикали су за 18 тешких и гладних година направили велику Србију рекао је г. Вуковић, и ко се крсти са три прста у њој је уживао привилегије, а сви они који су били друге народности и вере су потлачени. Велика Србија је нестала исто тако као што је нестала и Хрватска. Велике Србије нема више, нарочито је нема у Србији где су до сада Срби србовали. И поред великог терора ми, буњевачки Хрвати смо овде победили на последњим изборима, а верујем да ћемо победити и на општинским изборима.

У петак 9 о. м. биће Радићева миса и зато смо сви дужни да тога дана одамо почаст пок. Стјепану Радићу.

Говори народног посланика г. Јосипа Вуковића изазвали су живе коментаре у овдашњим политичким круговима. *(Дан)*

Г.г. Крста Милетић и Ранко Трифуновић на конференцијама радикала у Суботици и Сенти

Суботица, 5 августа. — Јуче су присталице бивше Радикалне странке одржале конференције у Суботици и Сенти.

На конференцији у Суботици радикали су основали свој клуб за чијег је претседника изабран г. др. Владислав Липозенчић, адвокат. За потпретседника су изабрани гг. др. Гавра Санто, народни посланик, Антун Видаковић, сенатор и др. Радивоје Миладиновић, јавни бележник. Одлучено је да се клуб прикључи Југословенској радикалној заједници када она буде формално пријављена код власти.

Конференцији су присуствовали и претставници Главног одбора бивше Радикалне странке гг. Крста Милетић и Ранко Трифуновић.

Исто тако и сенћански радикали одржали су конференцију. (Дан).

Конференција г. Мише Трифуновића у Панчеву

Панчево, 5 августа. — Јуче пре подне у 10 часова г. Миша Трифуновић, истакнути првак бивше Радикалне странке одржао је конференцију са претставницима Радикалне странке у Панчеву и ближој околини. Овој конференцији је присуствовао велики број пријатеља бивше Радикалне странке и међу њима су запажени г. г. Васа Исајловић, претседник панчевачке општине, др. Милан Захо, др. Јеша Шамбек, др. Хација Величковић и многе друге угледне личности.

Г. Миша Трифуновић је на конференцији изнео жељу главног одбора Радикалне странке да ступи у контакт са народом да би се обновила стара странка. *(Дан).*

—о—

Унапређен за вишег ветеринарског пристава

Београд, 5 августа. — **У име Његовог Величанства Краља Петра II, Указом Краљевског Намесништва, на предлог г. Министра пољопривреде, унапређен је:**

за вишег ветеринарског пристава код Среског начелства у Новом Бечеју 7 групе, Божидар Фукс, ветеринарски пристав истог начелства 8 групе.

Пленарна седница Јну у Загребу

Југословенско новинарско удружење упутиће Краљевској влади своје примедбе поводом израде новог закона о штампи

Загреб, 5 августа. — **Јуче је одржана у Загребу под претседништвом претседника главне Управе Југословенског новинарског удружења г. Славе Јутрише, односно потпретседника Виранта, пленарна седница главне Управе Јну. Осим текућих послова и актуелних сталешких питања претресан је на седници Закон о штампи, као и питање штампе. Закључено је да се Краљевској влади поднесу примедбе по тој ствари, што се тиче новинара и штампе, које би требало узети у обзир приликом претстојеће ревизије Закона о штампи.**

Седница је одржана у Новинарском дому, а присуствовали су изасланици свих секција и чланови управе Пензионог фонда. Сви закључци донесени су у потпуној сагласности.

Наредна седница одржаће се у Новом Саду, којом ће се приликом решавати о питању ревизије чланства. (А. А.)

—о—

Унапређења у ветеринарској служби

Београд, 5 августа. — **У име Његовог Величанства Краља Петра II, Указом Краљевског Намесништва, на предлог г. Министра пољопривреде, унапређени су: Филип Крумес, виши ветеринарски саветник у Белој Цркви; Јосип Какцин, виши ветеринарски саветник код Среског начелства у Ђакову; Камил Гораниħ, виши ветеринарски саветник Краљевске банске управе Дунавске бановине;**

Сви 4 групе 2 степена.

За ветеринарске саветнике 4 групе 2 степена: Људевит Петрићевић, ветеринарски саветник Среског начелства у Земуну, Фрањо Симоновић, ветеринарски саветник Среског начелства у Ст Пазови Сви пете групе.

За ветеринарске саветнике 6 групе:

Јулије Мештровић, виши ветеринарски пристав код Среског начелства у Илоку; Густав Вранички, виши ветеринарски пристав код Среског начелства у Славонској Пожеги; др. Ђуро Косановић, виши ветеринарски пристав код Среског начелства у Кули. Сви 6 група.

За више ветеринарске приставе 6 групе и то:

Леон Бозовић, виши ветеринарски пристав код Среског начелства у Великој Кикинди 7 групе.

За више ветеринарске приставе 7 групе:

Степан Ковачевић, ветеринарски пристав код Среског начелства у Јаша Томићу; др. Јован Димић, ветеринарски пристав код Среског начелства у Бачкој Паланци. Сви 8 група.

—о—

Зборови Југословенске народне странке

Панчево, 5 августа. — Јуче је г. Милош Драговић бивши народни посланик и један од вођа југословенске народне странке одржао два збора у Црепају и Сефкерину. Поред г. Драговића на зборовима су говорили г. г. Милан Јовановић инжињер, Милош Живојновић инжињер, Бора Тошић инжињер и Коста Радак, поседник. Зборовима је присуствовало неколико стотина присталица Југословенске народне странке. *(Дан)*

—о—

Нови живот у Раковцу

Бановински каменолом у Раковцу могао би да повиси свој капацитет и на 200.000 кубних метара

Већ одавно се осећала потреба у Војводини да се приступи интензивнијој изградњи нових путева као и оправци постојећих. Под условима по којима се набавља камен у Војводини, и поред расположивих средстава, није се могло под повољним околностима подмирити огромна потреба у количини камена, која се цени годишње на око 400.000 куб. метара или око 80 хиљада вагона. Постојећи каменоломи су могли да подмире под најбољим условима само један део потреба, а остали камен морао се довозити из удаљених крајева. Трошкови подвоза су у највише случајева већи него вредност камена. Стога је проблем снабдевања Војводине каменом постао првокласним економско-финансиским проблемом државе, и бановине и општина.

Да би се тај проблем што рационалније решио, морале су се предузети мере у Фрушкој Гори, за коју се знало да има камена одговарајуће количине и квалитета, да се пронађу на повољним местима, обзиром и на транспорт, нови каменоломи. Начелник техничког одељења Банске управе г. Ђорђе Гаспарини, заложио се свим снагама да овај проблем реши онако, како то најбоље схваћени интереси овог краја изискују. После дугогодишњег систематског испитивања Фрушке Горе, нашао је такав каменолом у околини Раковца. У току 2934 отпочео је са једним малим и старим напуштеним каменоломом и ставио га у погон по свим прописима каменарске индустрије, а у границама, које му је дозвољавао бановински буџет.

Већ пре годинe постигнута је производња од око 12 хиљада кубних метара камена беспрекорног квалитета, вулканског порекла, плавог трахита. Ове године се рачуна, да ће каменолом избацити око 25 хиљада кубних метара. Каменолом данас још ни из близу није уређен онако како га г. Гаспарини замишља. Г. Гаспарини рачуна да ће бити могуће повисит капацитет на 200.000 кубних метара, те би на тај начин овај каменолом био у стању да подмири потребе целе Војводине у камену. Рационално искоришћавање каменолома јеје могуће зато, што лежи близу Дунанава, те би се трошкови превоза смањињили јер би се превоз могао обављати и већим делом воденим путем.

Овозо предузеће од огромног значаја је по о бановинске финансије, јер ће се у будудуће камен моћи набављати уз цене, , које ће омогућити да се путеви изграђађују у оном темпу, како их изискукују потребе Војводине. Није мањи и ни социјални значај овог бановинскског предузећа. Поред овог почетног какапацитота је данас упослено у камененолому око 200 радника на вађењу и и утовару у око 300 кола на превозу і камена из каменолома на Дунавскуку обалу. Наши шлепови на рекама і ће наћи посла, а у свим крајевима і ће се народ упослити превозом и грађадњом.

Љубубазношћу г. Гаспаринија дошли смо у у могућност да видимо рад на лицу места, где нас је вредни инж. г. Сујијић упознао са свим детаљима рада ікао и са плановима о будућем развиттку каменолома. У самом каменоломуу се сада већ види огромна маса здрравог модрог трахиста, који ће интензззиван саобраћај на нашим путевимаа моћи да издржи знатно дуже од доосадашњих камена који су се употреебљавали на нашим путевима. У целоом овом раду се већ види јасан свистем. Док једна група радника соткрива и односи земљу у обличжњуу долину испланира и оспособи за поттребе каменолома, друга група буши са модерним пнеуматичким бургијіама рупе за мине, које пуне стручни минери експлозивом и разарају велике блокове камена. Следећа група радника разбија крупна комађа, да би их њихови другови могли товарити у сељачка кола ради превоза наа Дунав. Други део камена са горње етапе, товари се у вагонете и вози ддробилици, одакле цури готов туцаниик, који се сељачким колима превозизи на Дунав.

По сісвему се види, да се цео овај рад изизводи по стручно израђеном плану. . Овај део је потпуно у складу опог вевеликог плана, по коме ће се будућии велики Раковачки каменолом експлоаатисати. На самој дунавској обали і данас се налази већ огромно складиипште ломљеног камена и туцаника у импозантним фигурама. Туцаник се утоварује у шлепове и носи се у разпе крајеве Војводине. Да би се подмириле социјалне потребе и да би се запослило што више људи, то се велик део ломљеног камена ручном снагом туца на обали.

Овај леп и велики потхват г. Гаспаринија стварно је препородио село Раковац и околину. Воловске и коњске запреге не престају тако рећи да иду улицама Раковца, некад мирног и сиромашног села. Све је данас тамо у покрету и раду. Када се план у целини оствари, нема сумње, да ће бити од огромног значаја не само по Фрушку Гору, него и за становништво целог овог краја.

Претставници новосадског Аграрног одбора посетили су г. Министра пољопривреде приликом његовог боравка у Новом Саду

У недељу је боравио у Новом Саду Министар пољопривреде г. Светозар Станковић. Том приликом примио је претставнике градског Аграрног одбора, г. Владу Влашкалића и Ђоку Крстоношића са још десет претставника аграрних интересената, у просторијама градског поглаварства.

Претставници Аграрног одбора молили су г. Министра, да пожури утврђење објеката на великом поседу града Новога Сада, како би утврђени објекти што пре могли доћи до грунтовног преноса права власништва. Затим су, изнели жеље и молбе још ненадлежних 350 аграрних интересената, који су молили да им се додели земља на Ратном Острву од поседа Војног ерара. Још су упозорили г. Министра на неправедну доделу парцела на поседу Ане Фернбах у Темерину, где су од Новосађана одузете парцеле додељене не другој сиротињи новосадској, већ интересентима са стране.

Г. Министар је пажљиво саслушао излагања и обећао да ће се сва ова питања решавати у првом реду према социјалним обзирима, јер је то главни циљ наше огарне реформе. Претставници интересената су са захвалношћу примили изјаве г. Министра и потпуно умирени и задовољни опростили се од њега.

—о—

Поводом 20-годишњице велеиздајничког процеса у Травнику

Састанак преживелих чланова националне организације „Млада Босна“

Нови Сад, 5 августа.

Поводом 20-годишњице од пресуде у процесу против Каменка Милошевића и 64 друга, као чланова тајне предратне организације југословенске националистичке омладине, који је одржан у Травнику 1915 године, одржаће се састанак свих преживелих осуђеника и оптуженика овог познатог велеиздајничког омладинског процеса.

Састанак ће се одржати септембра ове године у Београду, те ће сем интимног имати и шири публицитет, биће символ непоколебљиве јаке националне свести и борбе за наше Ослобођење, чиста југословенска манифестација најмлађе предратне југословенске националистичке револуционарне омладине.

Сазивач састанка г. Каменко Милошевић, просветни референт Банске управе у Новом Саду, у свом позиву упућеним преживелим осуђеним друговима, изнео је сву важност састанка и умољава све преживеле другове који су с њиме у горњем процесу осуђени на године и године тешке тамнице, као и све оптужене да му се са потпуном адресом одмах јаве ради даљњих обавештења.

За сва упутства обратити се г. Каменку Милошевићу, референту Просветног одељења Краљевске банске управе у Новом Саду — Краља Петра улица 27-I.

Најбољи колачи и сладолед у посластичарници
Ханг Фрања, Новисад
Милетићева 4. - Телефон 33-84

Састанак 400 истарских емиграната из Новог Сада, Београда и Земуна на Змајевцу

У недељу се састало на Змајевцу у Фрушкој Гори, преко 400 југословенских емиграната из Julijске Крајине, чланова трију емигрантских удружења „Истра“ из Новог Сада; „Истра—Трст—Горица“ из Београда и „Истра—Трст—Горица—Задар“ из Земуна.

Новосађани су око 10 часова пре подне сачекали своју браћу из Земуна и Београда, који су дошли пешке преко Врдника. После одмора састали су се сви присутни пред Туристичким домом, где је одржан емигрантски „табор“. Чули су се врло одушевљени и узбудљиви патриотски говори, који су на све оставили врло дубок утисак. Одана је заслужена пошта свима истарским мученицима и херојима, који су пали за част и слободу своје домовине. Први је говорио претседник београдског друштва г. Лоренцин, који се у свом говору, поздравивши присутне, истакао сврху сличних састанака. Други је говорио претседник новосадске „Истре“ г. Лујо Јуричић, који је, поздравивши све присутне, нарочито госте, говорио о мукама и патњама потлачене браће. Прочитао је затим поздрав, упућен збору од стране Организаторно-пропагандног отсека Савеза југословенских емиграната из Јулијске Крајине у Љубљани. Трећи говорник био је г. Анђео Церовац, претседник земунског друштва.

После тога развила се слободна забава, те је Фрушком Гором одјекивала истарска народна песма.

После подне састали су се сви присутни одборници трију друштава њих 40 на челу са својим претседницима и секретаром Савеза г. Младеном, да на заједничкој седници претресу актуелна питања и измене мисли о свима питањима, која засецају у њихов проблем.

Постављења у Министарству саобраћаја

Београд. 5 августа.— У име Његовог Величанства Краља Петра II, Указом Краљевског Намесништва, на предлог г. Министра саобраћаја, постављени су:

За референта Министарства саобраћаја 3 групе 1 степена, г. др. Фран Бонцина, референт Министарства саобраћаја исте групе и степена у пензији; за инспектора 5 групе Управе пошта и телеграфа, г. Милутин Милић, поштанско-телеграфски инспектор исте групе у пензију.

Београд, 3 августа. — У име Његовог Величанства Краља, Указом Краљевског Намесништва, на предлог г. Министра саобраћаја, постављени су при Дирекцији државних железница у Суботици: за саветника 4 групе Грађевинског одељења, инжињер Симун Манола, саветник исте групе једанаесте секције за одржавање пруге у Сомбору, за вишег пристава 7 групе једанаесте секције за одржавање пруге у Сомбору, Спиридон Бошковић, виши пристав исте групе Грађевинског одељења исте Дирекције.

—о—

Самоубиство 70-годишњег земљорадника у Црепаји

Панчево, 5 августа. — Јутрос је у стану свога зета у Црепаји извршио самоубиство вешањем Милош Стојков, земљорадник, стар 70 година. — Стојков је извршио самоубиство ради тога што се последњих дана посвађао са зетом. Његов леш је упућен на обдукцију. Полиција је повела истрагу. (Дан.)

Умољавају се цењени претплатници, који нису измирили дужну претплату, да то изволе што пре учинити преко послатих чековних уплатница. Уколико је који од цењених претплатника, изгубио уплатницу, може је добити код сваке поште уз цену од 25 пара.

Упутницу треба читко испунити на број 58.460 нашег чековног рачуна са назнаком да ли је нови или стари претплатник.

АДДМИНИСТРАЦИЈА

Купон

за учешће у наградном конкурсу Дана

Име и занимање учесника:

....

Тачна адреса:

....

Привредни живот

Одлуке конгреса Међународне трговинске коморе у Паризу

Главни циљ свих предложених мера претставља оживљење светске трговине

Од 24 до 29 јула одржан је конгрес Међународне трговинске коморе у Паризу, који се сваке године одржава у једном од привредних центара света.

Овога пута на конгресу је изнет огроман материјал из области економске политике а нарочито су расправљана питања која се односе на поновно оживљавање светске размене добара; затим, са овим проблемом у тесној вези, питања монетарна и девизна, питања организације поделе (дистрибуције) добара, међународног саобраћаја, телеграфа и телефона) и најзад, важна правна питања из стечајног права и принудне нагодбе.

Конгрес је на крају донео резолуције о 30 дискутованих проблема, које су претходно редиговане у засебним секцијама.

Конгрес Међународне трговинске коморе препоручује у циљу оживљавања међународне трговине следеће:

1, Да се на сваки начин курсеви валута стабилизују. Стабилизација се, међутим, не може све дотле извршити док се не уклоне прекомерне сметње трговини. Исто тако, услед тих сметњи не може да нормално функционише ни међународни златни стандард.

2. Смањивању међународне трговине допринело је спољње и унутрашње задужење држава. Препоручује се владама да предузму међународне и унутрашње мере ради регулисања овог питања.

3. Предуслов за економско оживљавање је равнотежа државних буџета прихода и расхода. Владе треба ову равнотежу да постигну првенствено штедњом, а не повећањем пореза, који су и иначе већ у свима земљама прекомерно високи.

4. Као безусловно економско начело треба признати плаћање дугова у роби и у личним услугама.

5. Безусловно је потребно да се одмах пређе примени свих метода које могу да ублаже садашње тешкоће које се чине међународној трговини. У том циљу треба одмах прићи склапању двостраних (билетарних) уговора уз стриктну примену клаузуле највећег повлашћења. А ако се уговорима утврђују контигенти, они треба да су јасно и несумњиво формулисани. Нарочито се препоручују билетарни уговори који се могу претворити у мултилатералне (вишестране).

6. Ако се склапају мултилатерални уговори они треба да садрже такве споразуме који пружају довољно гаранције за њихово извршење.

7. У овој тачки конгрес утврђује да настојања појединих нација да са сваком земљом имају уравнотежени трговински биланс, нужно морају да спрече нормални обим трговинског промета.

8. Конгрес у целости усваја констатацију специјалног комитета Друштва народа, установљеног за испитивање клиринших споразума, да је општа тенденција клиринших споразума да смање обим светске размене добара и по количини и по вредности, као и да намећу такве мере које спречавају развитак светске трговине.

9. Што мање мешање државе у привредна предузећа.

10. Потреба унапређивања туризма.

Резолуција о валутарној политици садржи у главном следеће:

Безусловно је потребно да се стабилизују девизни курсеви на златној бази, јер несигурност у валутној политици економски најважнијих земаља и нестабилност иностраних девизних курсева довеле су до слома светске трговине. Не треба чекати са стабилизацијом, док се ниво цена подигне, јер стабилизација није сметња него, напротив, најбрже средство да се путем природног развоја дође до побољшања цена.

У погледу организације производње постављено је неколико нових смерница у циљу њене боље организације. За земљорадничке производе констатује се неприродно ниски ниво цена и несразмер цена аграрних и индустриских производа, тако да се само подизањем цена аграрних производа може постићи равнотежа у структури цена.

Иначе се М. Т. К. противи претераном интервенционизму државе а нарочито је противна да држава узме у своје руке управу предузећа. Држава би углавном имала да санкционише приватне споразуме произвођача.

И организација поделе добара била је предмет рада конгреса. М. Т. К. се изјашњава за апсолутну потребу усавршавања метода организације поделе добара а с обзиром на опадање куповне моћи потрошача. Нарочито се препоручује изградња целисходне званичне и приватне статистике и њихово искоришћење од стране фабриканата и трговаца, нарочито при оцени величине тржишта и могућности експанзије пласмана појединих артикала; тесна сарадња између произвођача и трговаца која може да уроди обостраним користима.

По саобраћајним питањима стављен је на дневни ред конгреса проблем железница и аутобуса. По том питању М. Т. К. је дао следеће смернице: потреба координације железничког и аутобуског саобраћаја у циљу елиминисања међусобне претеране конкуренције. Уколико се заводе посебни терети на јавна саобраћајна друмска средства ти приходи треба да служе одржавању и изграђивању постојећих и нових путева.

У погледу железничких тарифа, М. Т. К. је гледишта да се не сме отступити од општих принципа на којима почива структура железничких тарифа, а то су: публицитет тарифа, њихова општа примена, и једнако поступање са свима корисницима. Ипак треба тарифни систем учинити еластичнијим.

У погледу моторног аутобуског саобраћаја М. Т. К. изјашњава се за примену начела пуне слободе свих њихов рад у складу са општим интересима.

У засебној резолуцији конгрес М. Т. К. изјашњава се за изградњу великих аутомобилских путева, за јединствену интернационалну статистику саобраћаја.

Предмет посебног расматрања била су питања из ваздушног саобраћаја (путничког и робног). Нарочито је тражено смањивање додатка таксе за писмоносне авионске пошиљке и указано на потребу тешке сарадње ваздушних превозних средстава у међународном саобраћају, и упрошћавање формалности приликом експедовања пошиљака.

С обзиром на тешку кризу у коју је запало поморско бродарство, конгрес је донео резолуције које иду за тим да се картелишу бродарска друштва и смањи понуда, а истовремено изврши измена постојећих тарифа, али констатује, да се побољшање прилика у овој грани саобраћаја има очекивати тек пошто поново оживи светска размена добара.

У засебној резолуцији донета је одлука да М. Т. К. проучи проблем регулисања рекламе у економској утакмици на међународној основи, која уколико је лојална и поштена, може да допринесе оживљавању размене добара.

Као нарочити захтев истакнута је потреба доношења правичног и брзог стечајног поступка у свима земљама у циљу ефикасне заштите поверилаца. Нарочито је истакнут захтев да се заведе дужност вођења редовних трговачких књига и њихово приказивање у стечају као и могућност жалбеног поступка против радњи учињених на штету поверилаца пре отварања стечаја.

Берзе

НОВОСАДСКА ПРОДУКТНА БЕРЗА

Нови Сад, 5 августа.

На данашњем берзанском састанку начињени су следећи закључци:

Пшеница: Лађа Тиса укључно Чуруг нова 79 2%, VIII 131, IX 134, X 137, Лађа Тиса испод Чуруга 79 2%, 131, 134, 135, Лађа Бегеј 79 2%, 129, 132, 135, Лађа потиски Канал укљ. Кула 79 2%, 128, 131, 134, Лађа Дунав Канал и Канал Краља Александра 78 2%, 125, 128, 131, Лађа Дунав Бачка, банатска и барањска 78 2%, 128, 131, 134, Лађа Дунав срем 77—78 2%, 121.50, 124.50, 127.50, Лађа Дунав Србија 77—78 2—3%, 118.50, 122.50, 123, Лађа Сава сремска, српска и босанска 77—78 2—3%, 118.50, 121.50, 124.50, Горњо бачка 79 2%, 125, 128, 131, Горњо банатска 79 2%, 125, 128, 131, Бачка 78—79 2%, 123, 126, 129, Банатска 78—79 2%, 122, Сремска и славонска 78 2%, 115, 118, 121.

Раж: Бачка к. д. 104—106

Јечам: Бачки и сремски нови 64 к. д. 95—100.

Овас: Бачки, сремски и славонски нови к. д. 87.50—90.

Кукуруз: Бачки и сремски к. д. 79—81, Банатски к. д. 76—80.

Брашно: 0гг и 0г к. д. 190—210, број 2 170—190, број 5 150—170, број 6 130—150, број 7 110—120, број 8 90—95.

Мекиње: Бачке, сремске и банатске к. д. 79—81, У јута врећама лађа р. к. 83—85.

Тенденција: Пријатнија.

Промет: Средњи.

НАША РУБРИКА

Газда Савина „интерпелација“ се прочула и изван Новог Сада...

Електрична централа се у последње време хвата за сваку сламку у својој акцији против настојања грађанства да дође до јевтиније електричне струје.

У том смислу, Централа се постарала да се „интерпелација“ газда Саве Нишевића, у градском већу прочује и изван Новог Сада. Дописници два листа, једног београдског и једног загребачког, растурили су ову акцију газда Савину као његову славу, и то све зато што је устао против Грађанског електричног друштва

Сва је несрећа, међутим, у томе, што је сутрадан после ове интерпелације, Грађанском електричном друштву дата концесија. Тако да ће газда Савини излози ускоро добити струју по 4 динара уместо 7, колико данас плаћају.

Привредне вести

Откуп свилених чаура за срезове ђевђелиски и дојрански, који је почео још половином јула, ових дана је приведен крају.

Снижење чехословачке царине на маст. Од 1 августа до 31 октобра Чехословачка је снизила увозну царину на свињску и гушћу сланину на 150, а на отопљену маст на 200 чехословачких круна за 100 килограма.

Услед дуготрајне суше настала је у Мађарској несташица крмива, па је због тога порасла понуда на тамошњим тржиштима стоком. Будући да нема довољно тражње, цене су знатно пале.

Према подацима министра пољопривреде, штета учињена ове године од биљних паразита на јарој пшеници претставља губитак од око 11 милиона бушела. Код озиме пшенице, ова штета претставља око 51 милион бушела.

Око један вагон сељачке кудеље довезено је 3 августа у Одаке. Роба је већим делом друге класе, секунда боље робе једва стиже и она се плаћа 7—7.25 динара. За слабију робу нема интереса. Сеча кудеље ће отпочети за недељу дана.

Војска купује у Вршцу сено и плаћа 40 пара по килограму. Сено се купује у већим количинама, и прима се у војном магазину сваки дан пре и после подне.

БЕОГРАДСКА БЕРЗА

Београд, 5 августа. — Амстердам 296633—295273, Берлин 176665—175277, Беч 868—858, Грчки бонови 3385—3315, Брисел 73924—73418, Цирих 143129—142422, Лондон 21703—21498, Лондон прив. клр. 23480—23320, Милано 359544—356305, Њујорк чек 434634—431003, Њујорк кабел 438834—433203 Париз 28969—28825, Праг 18186—18076, Мадрид 595 п., 7% стабилизациони зајам у Паризу 82½, 7% инвестициони 80½—80—80 и једначетвртина, 4% Аграрни 46½—46—46, Ратна штета 369—68, Аграрна банка 229½—28½—28 и једначетвртина.

ЦИРИШКА БЕРЗА

Цирих, 5 августа. — Београд 7, Париз 2024, Лондон 1512, Њујорк 305 и једнаосмина, 5260, Милано 2507 и по, Амстердам 20740, Берлин 12320, Беч 5850, Праг 1270, Атина 291½, Букурешт 250.

ЖИВОТ НАШИХ ЉУДИ И КРАЈЕВА

Свечано освећење спомен-цркве Блаженопочившег Краља Ујединитеља у Милетићеву код Вршца

Цркву је осветио г. др. Георгије Летић, епископ банатски, а кумовао је г. Влада Илић, претседник Београдске општине

Вршац, 5 августа. — На оближњој добровољачкој колонији Милетићево обављено је свечано освећење Спомен-цркве Блаженопочившег Краља Ујединитеља.

Још пре шест часова ујутру, читава колонија била је на ногама. Цело село је било у свечаном руху, окићено заставама, а на главном улазу и пред црквом подигнути су славолуци за дочек гостију, са натписом: „Добро нам дошли!"

Народ је раздрагано хитао на свечаност.

Први су приспели банатски епископ г. др. Летић са кумом цркве г. Владом Илићем, претседником Београдске општине. Њима је приређен буран и свечан дочек, док их је на улазу села сачекала коњица, народ и претставници политичке и црквене општине, на челу са претседником г. Симом Цветићанином, који је госте поздравио дирљивим говором. После тога долази изасланик Њ. В. Краља Петра Другог, коњички пуковник и командант 4 коњичког пука г. Спира Чаковски, са изаслаником Среског начелства г. Славком Јанкуловим.

Краљевог изасланика поздравио је претседник општине г. Цветићанин следећим речима:

— Господине изасланиче Његовог Величанства Краља! Веома ми је драго да вас могу да поздравим овде где су добровољци са Кајмакчалана, Доброг Поља, Соколца, Ветерника и Добруџе, саградили спомен-цркву највећем пиониру југословенства, свом ратном другу Блаженопочившем Краљу Ујединитељу. Они су је подигли у спомен и у знак неизмерне љубави према Краљу Витезу и Мученику, да би свету успомену на Његов велики стваралачки дух — највећег Југословена, оставили даљим небројеним по кољењима као највећу народну светињу. Молимо вас да будете веран тумач наше спонтане љубави према нашем дичном и младом Краљу Петру Другом. Добро нам дошли!"

Затим су приспели изасланик Министарства грађевина, инж. г. Владимир Итин, многобројне званице Вршца, Петровграда и околине. Нарочито су запажене велике и дуге поворке кола, на челу са заставама, са колонија Александров Гај, Велика Греда, Стари Лец. Затим ватрогасна чета из Конака и многи други. Мирне душе се може рећи да се око цркве скупило преко 1500 лица гостију и мештана.

Одушевљење међу добровољцима је изазвао долазак народног посланика г. Јоце Георгијевића, као делегата Народне скупштине и г. Владе Каначког, банског већника из Вршца.

Чин освећења отпочео је после осам часова. На њему су, поред већ поменутих гостију и изасланика, присуствовали претседници и бележници свих околних села и колонија. Српско занатлиско певачко друштво из Вршца, на челу са претседником г. Иваном Стефановићем и хоровођом г. Миливојем Гергечом, градским саветником и други.

Кум г. Влада Илић био је присутан са госпођом.

Уз пуцањ прангија, са којим су дочекивани сви угледни гости обављено је освећење цркве које је извршио лично банатски епископ г. др. Летић, уз асистенцију проте г. Стојаковића, свештеника г. Јовановића, Булића и ђакона г. Копова. После освећења наставлена је, у новој цркви, архијерејска служба, која је трајала све до подне. На јектенији при освећењу и богослужењу одговарало је вршачко Српско занатлиско певачко друштво. На крају службе г. др. Летић је одржао подужи говор о значају новоосвећене цркве и њеном задатку у окупљању верних. Између осталог г. др. Летић је рекао:

— Мили моји и храбри добровољци! Чувајте овај свети храм, јер ће он бити у стању да вам пружи све потребне душевне утехе тим пре, пошто она претставља симбол вере у Бога и оданости чувању светог амането Краља Мученика и Ујединитеља, чије име она тако поносно носи овде на крајњем северу, за доказ да ће велика и недељива Југославија бити очувана.

Пред крај прота г. Стојаковић прочитао је грамату г. Епископа, са којом се јереј г. Блажа Јовановић награђује црвеним појасом, који му предаје лично г. др. Летић. Одликовани г. Јовановић топло се захвалио на указаном му признању.

У један час по подне приређен је свечаниани банкет за високе госте и званиннице, на коме је било преко 150 особа. На банкету је пало и неколико значајних говора, који су махом истицали значај свечаности, подизања цркве и устрајност храбрих добровољаца, који су у борби, са великим тешкоћама, успели да за годинуну дана подигну ову величанствену спомен-цркву, за коју је први прилог дао Блаженопочивши Краљ Алексадандар, чије име и носи.

Њ. В. Краљу наздравио је г. др. Летић. Затим су говорили кум г. Влада Илић, г. Георгијевић, прота г. Стојаковић, г. Цветићанин и многи други. — Упућени су телеграми Његововом Величанству Краљу Петру II, Њ. Њ. К. В. Намеснику Павлу и Њ. Св. Патријарху Варнави.

У току свечаности приспеле су телеграфске честитке од Краљевског Намесника г. др. Станковића и многих других угледних личности.

Поподне је настављено народно весеље уз песму и игру.

Како је већ забележено у „Дану", црква је подигнута из добровољних прилога, који до данас достижу своту од преко 100 хиљада динара, и из кулучења од преко 2000 радних дана. Међу незабележеним приложницима долази фабрика цемента у Беочину са свотом од преко 6000 динара, Народна скупштитина и Сенат са по 500, а прилози из три колоније: Милетићево, Сеченово и Крива Бара износе око 26.000 динара.

У цркву је утрошено преко 130 хиљада цигаља.

Г. Министар правде преместио је г. Николу Лазаревића, судију Среског суда из Бачке Тополе у Ниш, по молби.

У врло тешком финансиском стању налази се град Вршац. Приходи се тешко скупљају, а има и старих обавеза из ранијих година. Сви су фондови исцрпљени те чиновништво мора да чека два-три месеца да добије плату.

Жетва пшенице у Кларији завршена је. Овогодишњи пренос пшенице је подбацио. Рачуна се да је јутро дало просечно четири метра.

Пожари приликом вршидбе учестали су, у последње време у околини Руме. У Кречдину, у непосредној близини општинске зграде, букнуо је пожар на једном гувну и ватра је за тили час узела шире размере. Како домаћи ватрогасци нису били у стању да ватру угасе, позвани су ватрогасци из Бешке и Новог Сланкамена. Ватра ипак није могла бити угашена, па је изгорело све жито које је било на гувну. Штета износи око 20.000 динара. У последњи час спасена је вршалица. Ватра је истовремено уништила жито земљорадника Николе Језерчића из Бешке. Највећу штету пожар је нанео Пери Зељајићу из Стејановаца. Зељајић је имао у рису 60 јутара жита. Тако исто и у селу Јазку, букнуо је пожар. Поред свих напора, ватра није могла бити угашена, па је изгорело око 6 вагона жита. Штета се цени на 70.000 динара.

Самоубиство у возу између железничких станица Голубинци и Инђија село покушала је да изврши Анка Раконца, служавка, стара 22 године, родом из Шида, испивши већу количину камене соде. Анку су са станице одмах пренели у ординацију општинског лекара г. др. Грабовачког, који јој је указао прву помоћ. Међутим, како су повреде озбиљније природе, Анка је морала бити упућена на лечење у Земун. Досада истрага није могла да утврди разлог овог њеног корака. Лекари сумњају да ће Анка остати у животу.

МАЊИНСКИ ЖИВОТ

Немачко славље у Црвенки

Црвенка, велика швапска општина у Бачкој, већ од пре неколико дана је у свечаном руху. Слави 150 година свога опстанка. Много је гостију стигло на славу из свих крајева Југославије, а међу гостима нарочито упадају у очи 130 гостију из Немачке, који су после Опленца, Београда и Фрањштала стигли 1 августа по подне у Црвенку. Приликом прославе је приређена изложба трговаца и занатлија, којим поводом је одржана и свечана седница занатлиске корпорације, основане пре 50 година. Тада су се сви цехови сједињили у једну корпорацију. Од тога доба је ова установа веома лепо напредовала и васпитала је стално одличан кадар напредних занатлија, од којих су се неки развили у размере индустријалаца. На свечаној седници је присуствовало око 200 особа. Свечаност је почела са певањем државне химне и наставила се једним коралом. По том је претседник корпорације г. Франц Сајперт у подужем говору приказао историјат корпорације и занатства у Црвенки. После декламације г. Кнефеља предате су почасне диплоте најстаријим мајсторима Црвенке. Свечаност су поздравили у име новосадске Трговачко-индустриске и занатске коморе в. д. генералног секретара г. др. Славко Станић и општински бележник г. Бранко Борота.

Гости из Пфалца у Црвенки

Веома срдачно су дочекани гости из Пфалца у Црвенки. Улице су биле окићене и постављени славолуци. — Пред народним домом црвеначка омладина је отпевала у њихову почаст „швабенлид", а поздравио их је претседник месне групе Културбунда г. Јохан Вебер. У вече су просторије хотела Војводине биле препуне. После позоришног комада свирали су маршеве гости из Сарбрикена и одиграле су пфалчанске игре са Рајне. Претседник општине г. Шмит поздравио је госте, а отпоздравио је виши саветник из Сарбрикена г. Швицгебел темпераментним говором. Између осталога, г. Швицгебел је рекао: „Немачко срце напољу иако је судбина била према њему горка, куца на свој начин, јер то немачко срце има у опште свету још нешто да каже..." После многих песама и свирки, отпевали су гости са домаћима једну заједничку песму, па се прешло на игранку, која је трајала дубоко у ноћ.

Швапска општина Банатско Краљевићево (Францфелд) чини припреме за прославу 50-годишњице свога мушког певачког друштва. Том приликом ће се осветити и друштвена застава. На свечаности ће суделовати око двадесет швапских певачких друштава.

У огорченој борби која се води око електрификације Новог Сада против садашњег концесионара, интересантно је установити да овдашња мађарска штампа навија за то, да стање остане исто, какво је било. Садашњи концесионар за кога се тврди да је онај исти пештански капитал који је и пре био, нашао је и у мађарској мањинској штампи свога заштитника. Поред „Југословенског Лојда" у Загребу, „Времена" и „Народног благостања" у Београду, новосадска електрична централа задобила је за себе и новосадски мађарски дневник „Регели Ујшаг" и суботички „Напло"

Суботички мађарски дневник „Напло" донео је у свом недељном броју превод песме Крклеца „Ветрови". Песму је превео на мађарски Кос Ласло.

Немачки студенти у Југославији. Студенти берлинске високе школе за политику стигли су почетком овог месеца у нашу земљу. Циљ пута је упознавање прилика у Краљевини Југославији. Посети ће се сва већа места ради упознавања наше пољопривреде и индустрије. После посете нашој земљи студенти ће отпутовати у Бугарску, да би се упознали и са тамошњим привредним приликама.

Данас у РЕСТОРАНУ ХОТЕЛ ПАРКА
ЂУВЕЧ

Хумор

РАДОСТ

— Зашто су ти руке тако црне?
— Испратио сам жену у бању па сам миловао локомотиву.

—о—

УЧИТЕЉ: Где је потписан мировни уговор са Мађарском?
ЂАК: Десно, доле у углу.

*

— Лекар ми је строго забранио да даље играм тенис.
— Шта, зар је он играо с тобом тенис?

*

УЧИТЕЉ: Шта је, дакле, прво учинио велики војвода кад се попео на престо?
ЂАК: Сео је на њега.

*

— Хтела бих да купим неку књигу.
— Нешто лакше, госпођо?
— То није потребно, дошла сам колима.

*

— Зар не одлазиш више твом досадашњем зубном лекару?
— Не. Уписао се у нудисте, па сад из принципа свлачи све пацијенте који му нађу.

*

— Господине, у вашем последњем исказу, на више места нисте ставили на крају реченице тачку.
— Па метните је ви.
— Не може. Мора да буде исти рукопис.

*

— Замисли, тај обешењак се оженио мојом ћерком и однео ми, поред мираза, још 80.000 динара, тобоже „у зајам“.
— А је ли ти вратио досада штогод?
— Јесте, ћерку.

*

— Је си ли, најзад, нашао какво намештење?
— Јесам, али јадно.
— Па можеш ли да изађеш на крај са месечном платом?
— Са платом могу, али са месецом не могу.

*

— Перице, ти си опет закаснио у школу.
— Молим, господине, јуче су код нас били сватови, удала се моја сестра.
— Хајде, добро, али то се више не сме догодити.

Ванредна седница Градског већа у Петровграду

15 градских већника против г. Владива

Петровград, 5 јула. — Претседник градске општине г. Милорад Владив сазвао је за јуче по подне ванредну седницу градског већа. Седница је била заказана за 16 часова, у сенатској дворани градског поглаварства. На дневном реду биле су стављене три тачке: полагање прописане заклетве градских већника, конституисање одбора и извештаја претседника градске општине а затеченим, започетим и недовршеним јавним општинским радовима и овлашћење за њихово довршење. Позив за седницу био је упућен свим градским већницима.

Почетак прве седнице. . .

За ову седницу владало је у граду веома живо интересовање, обзиром на саму структуру градског већа, у коме се налази известан број већника који је и данас остао уз бившег претседника општине г. Ђурицу Берберског. У 16 часова у сали је било неколико већника, али се одмах приметило да велики број већника није дошао, међу којима највећим делом присталице г. Берберског. Седницу је отворио претседник градске општине г. Милорад Владив. Градски велики бележник г. Тима Рајић извршио је прозивку већника и утврдио да је присутно њих 18. Међу отсутним поменути су и гг. др. Славко Жупански, др. Јулије Елмер, др. Ђура Деканић, др. Димитрије Кристић, Милош Николић и Филип Штагелшмит, и већи број ратара. Међутим, пажња присутних обраћена је у том моменту на већника г. Милана Поповића, капетана у пензији, који је устао са свога места са неким актима у руци и упутио се ка претседнику општине г. Владиву. Упозоривши на ово све већнике, г. Поповић предао је акта г. Владиву, молећи да се о њиховој садржини поведе реч пре дневног реда. Нагласио је да се овде налази 18 потписаних заклетви, које су ови већници положили у времену док је још претседник општине био г. Берберски, а ови списи били су остали код г. Берберског. Изјавио је да, према томе, заклетву има да положи још свега 11 већника, те да се само ова заклетва има још да изврши. У сали се је одмах пронео глас да је г. Милан Поповић, заједно са заклетвама, предао г. Владиву и један протест у име своје и још 14 већника, тражећи да се и о њему говори пре дневног реда. На питање дописника Дана, г. Поповић је ово потврдио. Протест гласи:

15 већника исказује неповерење

„Градском већу, Петровград. По § 69 Закона о градским општинама поднашамо следећи захтев, с тим да се изнесе на седницу већа и да се ова питања реше пре дневног реда:

1. Да се по § 25 и § 80 Закона о градским општинама упути протставка Бану Дунавске бановине да поништи своје решење о постављању г. Милорада Владива за претседника градске општине, јер је његово постављење противно Закону о градским општинама;

2. Да се ова седница градског већа изрече као незаконита, пошто новопостављени претседник не може доносити никакве одлуке, јер је он сам градски службеник у ефективној служби, што је Законом забрањено. Ова седница је незаконита, јер се коси са Законом о градским општинама;

3. Изглашавамо неповерење претседнику градске оптшине, пошто се не слажемо са његовим ранијим радом и не желимо да учествујемо у овом незаконитом раду“.

— Ову одлуку потписало је 15 већника, међу којима се и ја налазим... рекао нам је г. Поповић... Ову ће одлуку потписати још 10 већника, који се са њоме слажу, само још нису положили заклетву или нису у Петровграду, а и иначе је био кратак рок, те нису стигли да је потпишу.

Седница одложена за 8 август

Г. Владив је овај предлог узео на знање. Међутим, како се је утврдило да је присутно свега 18 већника, г. Владив је изјавио да према томе нема довољан број већника за решавање и да се ова седница не може одржати. Стога је г. Владив седницу прекинуо, најавивши да ће се идућа седница већа одржати, без обзира на број присутних, у четвртак 8 августа, у 16 часова, на истоме месту.

За ову седницу влада сада још веће интересовање, обзиром на претставку г. Милана Поповића и другова и на неповерење које су исказали г. Владиву. Верује се да се већници око г. Милана Поповића неће појавити ни на идућој седници. Г. Поповић је, међутим, решен да у овој борби истраје до краја.

Збор г. Димитрија Вујића. — одложен

Као што је Дан недавно из поузданих извора известио, нар. посл. за град и срез Петровград г. Димитрије Вујић требао је у недељу 4 августа да одржи политички збор у Петровграду, на коме је имало бити речи о политичкој ситуацији и општинским пословима. Заиста се веровало да ће доћи до овога збора, иако се је са извесних страна на њега посматрало са сумњом. Међутим, у суботу се потврдило да је заиста министар г. Вујић био решен да у недељу одржи овај збор. Тога дана г. Вујић је неочекивано упутио један телеграм својим пријатељима у Петровграду, у коме их је известио да овај збор из политичких разлога неће моћи одржати, јер мора остати у Београду. Јуче изјутра па тргу Краља Петра заиста се искупио већи број пријатеља г. Вујића, очекујући његов долазак, али тада је и њима саопштено да је овај збор г. Вујић одложио.

Саопштење уједињене опозиције

Јавили смо да је полиција забранила заказану конференцију акционог одбора уједињене опозиције. Конференцију је у Петровграду заказао г. др. Жарко Јакшић. Поводом ове забране, акциони одбор, као што смо јавили, издао је једно саопштење. — Ово саопштење акциони одбор откуцао је на писаћој машини у већем броју примерака. Ноћу између суботе и недеље појавиле су се цедуљице са овим саопштењем прикуцане иглама на зидовима неких градских улица, на местима где се вешају плакати. У овом саопштењу, потписани акциони одбор уједињене опозиције наводи да је на конференцији требало да се говори и посаветује о потребама државе и Војводине, да се народу каже истина. Наглашено је да народ хоће слободу и да ће се за њу борити до краја свим законитим сретствима.

Хиљаде Румуна посећују чудотворног пастира из Маглавита

Свакодневно пристиже у Маглавит до 80.000 људи из целе Румуније, па и из Бугарске, да чује приповеди чобанина Петраха Лупу, који тврди да је видео Бога и разговарао са њим.

ПИЛЗАНСКО „URQUELLE“ од данас може се добити само код ДИМОВИЋА

Прогноза времена:

Температура ће опасти

Нови Сад, 5 августа.

Прогноза времена:

Европа: Депресија над Италијом ишчезла. Висок притисак влада над Европским континентом. Облачно са нешто кише у области Алпа и Панонском базену. Ведро у Западној Европи и на Балканском Полуострву а делимчно облачно у осталим пределима.

Југославија: Делимчно облачно на северном делу Краљевине. Ведро у осталим крајевима. За последња 24 часа кише је било средином државе и на северозападу. Температура мало опала на северној, а порасла на јужној половини државе.

Минимална температура Мрзла Водица 8, максимална Сента 33.

Прогноза времена за 6 август: Ведро време са повећањем облачности на северној половини, где ће бити местимично кише у пљусковима. Локалних олуја може бити. Температура ће мало опасти.

—о—

Комеморативна седница обласног одбора Црвеног крста поводом смрти др. Лазе Марковића

У суботу, 3 о. м., одржана је седница бановинског одбора друштва Црвени Крст у Новом Саду на којој је одржана комеморација другом потпретседнику бановинског одбора Црвеног крста пок. др. Лази Марковићу. Комеморацију је одржао г. др. Јован Ненадовић, први потпретседник бановинског одбора Црвеног крста. Он је говорио о заслужном националном раду пок. др. Лазе Марковића, исто тако говорио је и о његовим заслугама око оснивања бановинског одбора Црвеног Креста, чији је он оснивач.

—о—

За новог претседника подмлатка бановинског одбора Црвеног крста изабран је г. Стеван Маргетић

На последњој седници обласног одбора друштва Црвеног крста на место пок. др. Лазе Марковића изабран је г. др. Стеван Маргетић, директор Женске реалне гимназије у Новом Саду.

—о—

Новосадска деца у Ковиљачи

Добротворна задруга Српкиња Новосађанки већ једанаест година шаље свако лето, за време школског одмора, децу сиромашних родитеља на лечење и опорављање у бању Ковиљачу. Сваке године је одлазило на одмор 10 до 20 деце.

У суботу 3 о. м. отишло је у бању Ковиљачу 12 штићеника Задруге Српкиња у пратњи једне чланице управе.

Успела прва приредба Студентске матице

У суботу, 3 о. м., Студентска Матица приредила је у башти „Краљице Марије" успелу забаву. Програм је испунио познати радио певач г. Едо Љубић. Лепо уређена башта „Краљице Марије" била је испуњена до последњег места. Публика је била задовољна успелом приредбом и остала је до касно у ноћ. Г. Едо Љубић је и овог пута показао да носи сасвим заслужено назив нашег најбољег радио певача.

—о—

Главно вучење од 8 до 31 августа

СРЕЋКЕ могу добити за цело време трајања гл. вучења код овлашћеног продавца

Лајоша Лустига, Нови Сад

Краља Александра улица 13

Један отмени гост у „Краљици Марији"

Швајцарски фаабрикант аутомобила и мотора г. Саурер довезао се својом јахтоом у Нови Сад

Г. Саурер ће, изгледа, подидићи једну фабрику аутомобила у Јуугославији

Нови Сад, 5 августа.

Синоћ је допутовао у Нови Сад на својој великој луксузној јахти познати швајцарски индустријалац г. Хиполит Саурер. Одмах по доласку у Нови Сад г. Саурер се довезао својим аутомобилом, кога вози на јахти, у хотел „Краљицу Марију", где је са својом пратњом отсео. Капетан г. Саурерове јахте г. Ерно Барањај такође је отсео у „Краљици Марији".

Г. Хиполит Саурер позната је личност у европском индустриском свету. Г. Саурерови аутомобилски мотори спадају у ред најбољих у Европи. Г. Саурер има неколико фабрика мотора, аутомобила, аутобуса, камиона у Швајцарској, Пољској, Аустрији, Француској, Италији и, колико смо могли дознати, сада води преговоре да у нашој држави подигне једну фабрику аутомобила и мотора. Ови преговори почели су пре две године и по свим знацима има изгледа да ће се сада повољно завршити.

Г. Сауреграр је био љубазан да изјави нашем си-сараднику кога је примио у својим а апартманима у „Краљици Марији", д да је у Југославији на пропутовању и да је циљ његовог путовања ч чисто туристичке природе. У нашуу државу ушао је својом јахтом кодод Бездана. Нарочито је задовољан и предусретљивошћу наших пограничниних полициских и царинских властити. У Нови Сад је г. Саурер наврататио да упозна град и да се мало ододмори. Нови Сад је по речима г. С Саурера напредна варош, коју, с обзбзиром на његов природни положај чeнека лепа будућност. Чистота и кононфор хотела као и европско опхођењење хотелског персонала остали су и нарочито добар утисак на г. Саурурера.

Даље је е г. Саурер изјавио да путује до Тururн Северина. У Београду ће се задрржавати два дана да посети своје п пријатеље. Г. Саурер познаје од раранције Београд где је неколико путата долазио. Он се са задовољством м сећа својих посета Југославији у којој је увек био најлепше примљен. Г. Саурер прича да је приликом сваке своје посете био примљен код Блаженопочившег Краља Александра и не може да прикрије своје дубоко жаљење са трагичном судбином Великог Краља.

— Ваша узвишена Краљица Марија, каже г. Саурер, била је још пре удаје мој гост у Швајцарској.

После Турн Северина враћам се натраг преко Будимпеште до Рајхенсбурга. У Вашој земљи направићу аутомобилом неколико излета.

Г. Саурер, иако је прешао педесет, врло добро изгледа. Пасионирани је туриста. Обишао је читав свет. Поред јахте на Дунаву, г. Саурер има велику океанску јахту која својом луксузношћу може да се мери са најлуксузнијим јахтима америчких милијардера.

Г. Саурер је напустио Нови Сад већ данас пре подне.

Суђење оптуженим члановима управног и надзорног одбора Кредитне банке у Панчеву

Панчево, 5 августа. — Данас пре подне у 9 часова пред Окружним судом у Панчеву почео је претрес члановима управног и надзорног одбора бивше панчевачке Кредитне банке. Већу је претседавао г. Павле Стајић са судијама г. Ивком Николићем и г. Милорадом Бугарским. На оптуженичкој клупи од 17 оптужених угледних личности из Панчева није дошао једино г. Васа Срдановић.

Пре почетка претреса развила се дебата о правничком питању да ли хранитељ може да буде сведок. После те дебате стављено је и питање од стране државног тужиоца г. Девечерског да ли се банка налази под стечајем или не.

И поред тога што је Министарство трговине донело решење да се банка налази под ванстечајним поравнањем Државни савет је то решење поништио и донео своје решење да се банка налази под стечајем. Претрес је настављен и неће се одлагати. Наставак претреса је заказан за сутра изјутра у 8 часова, и почеће са читањем оптужнице. (Дан.)

—о—

Фалсификованим боном препредене варалице наплатиле 1406 динара

Петровград, 5 августа. — Миленко Ишванески, петровградски трговац, купио је јуче од два непозната ратара 102 кг. пшенице за 119 динара. Ратарима је дао бон на ову своту и послао их у своју канцеларију у Гимназиској улици, да тамо наплате. Међутим, они су бон фалсификовали уместо 102 килограма ставили су 1002, а уместо 119 динара ставили су 1406 динара. Благајник није приметио ништа сумњиво. Тек после неколико часова, кад је г. Ишванески стигао у канцеларију, приметио је да је бон фалсификован. Ратаре је одмах пријавио полицији, која је повела истрагу. (Дан)

Г. др. ПсПолак је пуштен на слпободу уз кауцију од д 100.000 динара

Панчево, 5 5 августа. — Јуче пре подне стиглсло је решење Апелационог суда којим м је потврђено решење Окружног сусуда у Панчеву да се г. др. Аладар р Полак пусти из истражног затвора а пошто је положио кауцију од 100.00.000 динара у вредносним папирима. (Д (Дан.)

—о—

Задужбинана Јелисавете Спрег-Кулиц из з Вашингтона приређује музичички конкурс на коме могу учествовати композитори свиxих народности

Задужбинаја Јелисавете Спрег—Кулиц расписалала је награду од 1.000.— долара за ј једно камермузичко дело написано за а четири гудачка инструмента без к клавира. Ово такмичење обухвата кoмпозиторе свих народности. Рок за а подношење дела је до 30 септембраа 1936 године. Мануcкрипте (парртитуру и гласове) треба слати анониимно, са потпуним именом и адресоом композитора у запечаћеном ковертту, уз музичко дело. Отсеку за муззику Библиотетског конкурса у Вашингтону. (Либрари оф конгрес, Диввисион оф мусик „Елизабетх Спрагнее Коолидге Фоундатион", Вашингтон).

У обзир ћеe се узети само таква оригинална дела (не аранжмани) која никад раније нису била јавно изведена. Композиторов оригинални рукопис остаће својина Библиотеке конгреса, као додатак њеној збирци рукописа. Библиотека резервише себи право извођење награђеног дела у току једне године. Награђено дело извешће се први пут на идућем фестивалу камерне музике у Библиотеци конгреса у пролеће 1937 године. Сва поднесена дела на конкурс подлеже условима овога конкурса.

Сладолед, боза, лимонада код МОЈСОВИЋА

МАЛА ПОЛИЦИСКА КРОНИКА

Крађа таксених марака

Јуче после подне, око 4 часа, непознати крадљивац успео је да на веома мистериозан начин провали у трафику гђе Ирме Јаноки, која се налази у Футошкој улици бр. 18, и одакле је украо књигу са таксеним маркама, у вредности 600 динара.

Гђа Јаноки врло добро се сећа да је све било закључано, а нема трагова насилног продирања у трафику. Изгледа да је лопов искористио брзину док је гђа Јаноки скидала новине које су обешене ради рекламе, упао унутра и смотао књигу са таксеним маркама. То потврђује и чињеница што крадљивац није имао времена да дуже оперише по трафици и тако је све друго остало недирнуто.

Полиција је повела истрагу.

—о—

Учестале су крађе бицикла

Кроз полицију свакодневно продефилује читав низ оштећених лица тужећи се да су их дрски лопови покрали. Али последњих дана највише се пријављују крађе бицикла. Изгледа као да су се сви новосадски крадљивци окомили на бицикле.

Бицикли нестају на веома тајанствен начин и за трен ока. Дрски крадљивци их дижу не само са улица већ и из кућа као и са свих могућих места.

Досада је полицији једино успело да ухвати малолетног крадљивца Лазара Миланка, рођеног 1920 године, без сталног занимања, који је пре неки дан украо један бицикл из Темеринске улице и продао га за 90 динара. Крађу је признао и каже да је украо само да би дошао до средстава за живот.

—о—

ПОСЛЕДЊА ТАЈНА СВЕТА

Да ли су још живи нестали истраживачи Фосет и Ридфер у прашумама Амазона?

Два истраживача, који су већ ушли у легенду, траже се годинама. Холандски листови јавили су ових дана, да је неки истраживач пронашао, идући уз ток реке Поломе, између Амазоне и Гијане, америчког авијатичара Рудфера, који је у пролеће 1927 године нестао покушавајући лет Њујорк—Рио-Де-Жанеиро. Рудфер је, рањен и осакаћен, живео осам година међу индијанским племенима, неспособан да се креће ни да приволи своје дивље госте да му омогуће повратак у цивилизован свет.

Ова вест је имала свега тридесет редова. Европа има других брига. Публика је блазирана. Ништа је више неизненађује, па ни судбина ове двојице сањалица-истраживача. Полови су издали своју тајну. Сахара постаје излетиште у моди. Нови Далај Лама, у дну Тибета, није старији од осамнаест месеци, иначе би и он већ проговорио пред микрофоном радија о свом доласку на престо. Па ипак једина загонетка и сувише познатог света је Амазона.

Случај Амазона је врло прост. Ова покрајина, велика као две Европе, непроходна је, а покушати учинити је приступачном не служи ничему. Кроз њу тече од Анда до Атланског Океана једна река дуга пет хиљада километара, просечне ширине педесет и дубине сто метара са најобилнијом масом текуће воде на глобусу, једном речи текућим морем. Ова река прима са лева и десна притоке дуге две хиљаде километара, од којих је свака већа него најглавнија река Европе. Ова огромна количина воде доприноси да је цео тај предео прекривен врло бујном вегетацијом. Земља се уопште и не види, него само вода и дрвеће. Бар половина од ових шума задржала је до данас девичанство, јер људска нога није у њих још крочила.

Фосет и Рудфер

После португалских освајача, из седамнаестог века, неколико стотина авантуриста и мисионара освојило је свој живот у овом хаосу. Од пре десет година свет зна само за два имена: Фосет и Рудфер.

1925 године нестао је енглески пуковник Фосет, кад је хтео да прође кроз огромне шуме јужног Надара. Две године после тога покушао је да прелети авионом Рудфер, али се више није јављао. Према једној легенди ова два човека су жива, али су заробљеници прашуме. Међутим, сви специјалисти говоре: „то је немогуће, Фосет и Рудфер су већ давно мртви.“

Из Амазона се сад јавља да је Рудфер жив. Ако је ова вест тачна, тада се поставља опет и питање Фосеа.

Необични брод

Почетком месеца маја 1933 био сам у малом граду Бразилије, који се зове Натал. Чекао сам са пилотима „Дуге“, повољно време, да бисмо могли прелетити Атлански океан.

Једног кишног дана са правом тропском, загушљивом кишом, сели смо око подне у једној пристојној кафани и пили први оброк виискија. За суседним столом седели су градски званичници, то јест револуционари, шеф полиције, власник једне играчнице и лучки пилот.

На овој кафани, није било наравно, врата. Били смо уз саму улицу, луку и кишу. Наједном почеше људи на кеју да трче и да дижу руке.

„Пилоте, рече шеф полиције, мислим да је једна ваша муштерија.“

Сви се дигосмо. Један велики марински доглед који је пилот увек носио са собом, ишао је од руке до руке. Распознавало се на овом пљуску, а на пет стотина метара од нас, једна једрилица, како се бори са невременом Била је и сувише лепа да би могла бити трговачка. Морала је бити нека врста јахте. Пилот потрчи према моторном чамцу, који је служио за спасавање. Ја потрчим за њим. Било је доиста вражје време. Требало нам је три четврти часа док смо пришли једрилици. Ја, један агент полиције и пилот попесмо се на брод и уђосмо у унутрашњост, где нас је примио власник ове чудноватe једрилице и послужио нас. Шеф брода проговори:

— Да ли смо у Парајби?

Нисам могао да се не насмејем:

— Нисте далеко од тога места, неколико стотина миља. Ви сте у Наталу.

— Има већ четири дана како нас прати рђаво време.

— Срећа је што сте се спасили. А да ли долазите из далека?

— Из Мијами-а. Хтели смо у Рио де Жанеиро. Били смо у Пернамбуку, где смо одлучили да идемо према Амазону.

Наједном настаде опште ћутање, јер смо их гледали као неку чудновату животињу. Капетан Ноде поче се смејати, извади бродска документа, која су била у реду и претстави се: Михајло Брис. Његови пратиоци били су Фред Индикоп и његова сестра Барбара.

Још истог вечера били смо стари пријатељи. Тек после четири дана разговарао сам са Брисом, о једној ствари, коју сам замислио одмах по доласку његовог брода. Једне ноћи у кавани запитао сам га:

— Зар ви збиља мислите да пођете у Амазону?

— Да. И остаћемо тамо дуже времена.

— Имате ли одређеног циља?

— Како се узме.

— Фосет или Ридфер? Мислим да вам је више стало до Ридфера.

Он ме је погледао зачуђено и подозриво.

— Шта?

— Да. Не иде човек тек онако у Амазону на дуже време. Ја сам тражио Фосета, па мислим да ви трагате за Ридфером... Ја управо долазим из Амазоне, где сам трагао за Фосетом.

— Па нисте никога нашли?

— Разуме се да нисам.

Са ожалошћеним срцем јављамо свима пријатељима и познаницима да је наша добра и љубљена мајка

удова Алфреда Гутмана
рођена Жени Штајн

после дуге и тешке болести у својој 54 години живота 4 овог месеца пре подне у 11 часова преминула.

Погреб је обављен 5 августа у 11 часова пре подне из мртвачнице јеврејског гробља.

Нека јој буде лака земља.

Ожалошћена породица

У Новом Саду, 5 августа 1935 г.

Уместо сваког другог обавештења.

Са ожалошћеним срцем јављамо да је наша поштована власница

удова Алфреда Гутмана
рођена Жени Штајн

после дуге и тешке болести у 54 години живота 4 о. м. пре подне у 11 часова преминула. Погреб је обављен у понедељак 5 августа у 11 часова пре подне из мртвачнице јеврејског гробља.

Успомену добре и племените покојнице очуваћемо за увек.

Чиновници и намештеници
фирме Гутман и Франк у Новом Саду

У Новом Саду, 5 августа 1935 г.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

Бро 57

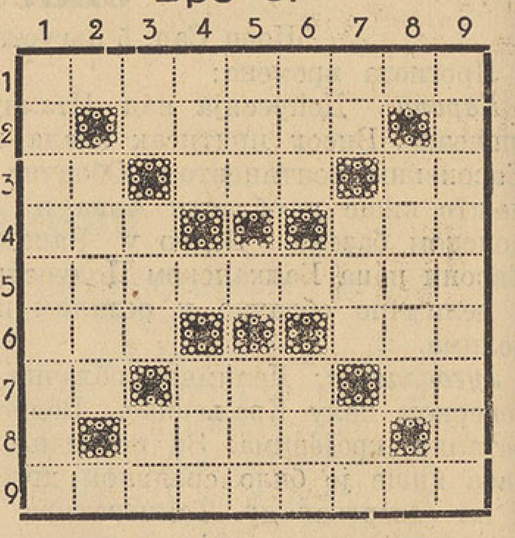

Водоравно: 1 Осрамотити; 2 Сугласник — мелез — сугл. 3 Р (лат.) — мочвар — честа скраћеница; 4 Сенка — коње; 5 Истоветан; 6 Оквир — боја у картама; 7 Мера за површину — час — лична замеица; 8 Сугл. — опомене — сугл. 9 Време док је болест притајена.

Усправно: 1. Ранити (сп. изр.) 2 Сугласник — стражар — сугл. 3 Део коњске опреме — мутав — бука (неправ.) 4 Нарочити жиг — сугл. — мера за тежину (у пад.) 5 Свеза — сугл. — сужањ; 6 Борба — сугл. — пљачка (непр.) 7 Коњ — пренемажу — узвик; 8 Сугл. — полазак — свеза; 9 Проналазак.

Решење укрштених речи број 56

Водоравно: 1 Ну — на — к — — ас — га; 2 Пародиа; 3 Конац; 4 Бон; 5 М; 6 Метаморфоза; 7 Ел — ота — ин; 8 Новелистика; 9 Рк— та — л — ви — ја; 10 Адверба; 11 Редај; 12 Тон; 13 Н.

Усправно: 1 М — н; 2 Не — ор; 3 Путевка; 4 Ка — налет — др; 5 Бора — Мол — авет; 6 Монокотиледон; 7 Нада — Рас — вран; 8 Ки — свита — Богољуб Јевтић; 9 Агонија; 10 Аз — ка; 11 а — а.

—o—

УТОРАК, 6 АВГУСТА

БЕОГРАД: 10.45 Дневни програм, тачно време. 10.50 Извештај о водостању. 11.00 Концерт радио оркестра 11.59 Тачно време. 12.00 Звона са Опленца, затим: тамбурашки збор Александра Араницког. 12.35 Рекламе. 12.45 Берзански извештаји. 13.00 Вести. 13.45 Тачновреме, вести А. А. 16.00 Пева Борислав Дчерник. 16.30 Грамофонске плоче. 17.00 Нина Вишњевски свира на клавиру. 18.55 Тачно време. 19.00 Рекламе. 19.15 Вести. 19.30 Национални час. 20.00 Луција Ожеговић, пева арије. 20.20 Књижевни преглед. 20.50 Концерат радио оркестра, пева Евка Микулић. 21.30 Обавештења. 21.45 Наставак концерта радио оркестра. 22.15 Тачно време, вести Агенције Авале. 22.30 Пева Едо Љубић. 23.00 Музика иа кзфане.

ЗАГРЕБ: 12.00 Сутрашњи јеловник и кухињски рецепти. 12.10 Концерт трио Шимачек—Север—Керп. 12.40 Разне вести. 19.30 Национални час. 20.00 Разне вести. 20.15 Концерт музичког певачког квартета. 20.45 Рецитације. 21.15 Наставак концерта. 21.45 Рецитације. 21.15 Наставак концерта. 22.45 Грамофонске плоче. 22.00 Тачно време, метеоролошки извештаји и вести. 22.15 Гитарски концерт.

СПОРТ

Државно првенство

Победили су Бск, Југославија, Грађански и Славија (С)

Изненађење претставља само резултат утакмице у Загребу

Још само два-три кола и на овогодишње државно првенство, дуго и заморно, спустиће се тешка завеса заборава. Клуб који буде изашао из ових такмичења као нови државни првак имаће двоструких заслуга за ту титулу. Прво, јер је између десет најбољих клубова у држави, збиља, врло тешко избити као први и најбољи међу најбољима, а друго, што је изузетно ове године конкуренција била врло јака. Дуго, врло дуго кандидати за прво место били су и Бск, Југославија, Хајдук, Грађански, Хашк и Конкордија у исто време и ми смо, заиста читав низ недеља били у недоумици. Што се првенство више ближило крају, ситуација се све више рашчишћавала а новим и новим неуспесима почели су полако да отпадају кандидати један за другим, док се њихов број није смањио, управо преполовио. Данас се за титулу државног првака боре још Бск, Југославија и Грађански, док су Хашк и Хајдук потпуно отпали. Загребачка Конкордија није изгубила сваку наду, и постоје још могућности да се некако пробије до коначног успеха. Само су шансе загребачких зелених далеко мање него она прва три клуба.

Недељни резултати су ови:

У Београду: Бск—Хајдук 4:0;
У Загребу: Југославија—Хашк 4:1;
У Љубљани: Грађански—Приморје 3:2;
У Сарајеву: Славија (С.)—Славија (О.) 3:1.

Свакако да је највећи подвиг извела Југославија, која је убедљивом победом над академичарима усред Загреба, поново истакла себе као највећег фаворита за титулу државног мајстора у футболу. Треба подвући високу победу Бск-а и солидан успех загребачких пургера у Љубљани, где је иначе врло тешко извући се од пораза.

Бск је опет на челу табеле!...

У дивном полету и неодољивом замаху, плави су у недељу просто прегазили реномирани тим Хајдука и са два нова бода попели се на врх првенствене табеле, одакле ће их бити врло тешко скинути. Бск, премда није још у својој старој форми, пренуо се из летаргичног сна и започео најозбиљније да и ове године освоји титулу државног првака. После утакмице у Загребу са Конкордијом, Бск ће решити своју судбину. Његове шансе нису мале.

Са потпуно подмлађеним тимом, „мајстор с мора" је успео да предведе само лепу игру, меку, без довољно оштрине и ефикаснијег дејства. Па и поред тога, млади Хајдукови играчи оставили су у Београду добар утисак и од њих се у будућности може очекивати само најлепше.

Триумф Југославије у Загребу

достојан је дивљења. Победити опасног Хашка, који већ доста дуго води на челу табеле, и то на његовом терену, значи много више него што би се у први мах могло и помислити. За Југословене сада постоји само једна тежа препрека на путу за освојење титуле државног првака, а то је одлучујућа утакмица са Конкордијом у Загребу. Верује се да ће оне две утакмице у Београду Југославија сигурно решити у своју корист.

У недељу су црвени из Београда показали дивно залагање и изванредну борбеност. Обилато служени богатим знањем Зечевића и неисцрпним искуством Секулића, Југословени су успели да однесу бодове тамо где је то цео свет најмање очекивао. Њихова победа колико је велика и лепа, исто толико заслужена и значајна. Нарочито морамо истаћи да је Плац бранио у колосалној форми и да је, после несигурне одбране Глазера у Београду, преко потребно да се о њему води рачуна пред сусрет са Пољском и Чехословачком.

Хашк је изгубио два бода и потпуно отпао као кандидат за прво место. Са свега двадесет поена, а Хашковци више неће ни имати, они ће дефинитивно заузети тек пето место на таабели и то иза Бск-а, Југославије, Грађанског и Конкордије. Збиља, ћуд судбине је врло променљива!...

Пургери су спасли бодове у Љубљани

Грађански је извукао оба бода у Љубљани, и на томе му се може скоро честитати. Познато је да су Словенци својом невероватном жилавошћу и оштрином врло опасни на своме терену и да их је у Љубљани тешко, врло тешко победити. Међутим, свест пургера да управо од ова два бода зависи њихова даља судбина, дала је играчима Грађанског довољно импулса да се овога пута заузму до крајње мере, да би извукли читаву кожу испред Приморја и однели у Загреб оба бода. Грађански на тај начин, није ништа изгубио од својих изгледа на крајњи успех, у који чврсто верује и цео спортски Загреб.

Приморје је имало пех и пропустило да у Грађанском да прошлонедељно „наравоученије". Свеједно се Словенци много не љуте, јер су свесни да се не могу боље пласирати него што сада стоје. И са толико, играчи Приморја могу бити потпуно задовољни.

Нови бодови Сарајлија у граду испод Требевића

Сарајевска Славија, која је последње време показала врло много успеха и изнела доста позитивних резултата, са још два нова бода успела је да учврсти своје позиције и задовољно очекује крај овогодишњих утакмица за државно првенство. Чета симпатичног Славка Загорца и Мике Марића је и овом победом доказала да најозбиљније рефлектира на титулу „великог" клуба и ступање у ред најбољих југословенских фудбалских друштава.

Осечани, без Лехнера, нису били у стању да изведу ништа нарочито, чак ни лепу игру и изгубили потпуно оправдано. Значи, Славија из Осека је изгубила све изгледе да се спасе последњег места првенствене таблице. По вредности, можда ово место не заслужује, али се, тако десило.

*

После седаммнаестог кола утакмица за државно првенство, табела има овакав изглед:

Б. с. к.	16	10	1	5	47:22	21	(11)
Југославија	15	9	2	4	37:21	20	(10)
Хашк	17	8	4	5	32:31	20	(14)
Конкордија	15	6	6	3	29:19	18	(12)
Грађански	14	8	2	4	24:20	18	(10)
Хајдук	17	6	4	7	45:31	16	(18)
Славија (С.)	17	7	1	9	26:33	15	(19)
Приморје	17	4	4	9	20:42	12	(22)
Баск	15	4	3	8	28:42	11	(19)
Славија (О.)	17	3	3	11	20:53	9	(25)

Идуће недеље играју: Југославија—Хашк у Београду; Конкордија—Бск у Загреббу; Хајдук—Грађански у Сплиту и ССлавија—Приморје у Осеку.

Боксерско вече у Новом Саду

Јуче увече, у Занатлиском дому, једна група боксера из Београда, под управом г. Пауновића, приредила је пропагандистички бокс меч. Било је неколико парова. Прво с се сусрели јуниори Миловановић и Атанацковић. Борба у 3 рунде по 2 минуте завршила се нерешено. Друга борба бантам-категорија Бихлер и Фунделић у 3 рунде по 2 минуте; победио је Фунделић на поене. Затим су се борили Банић и Милер, категорије велтер; борба у 3 рунде по 3 минута. Победио је Банић на поене. Главна борба између бившег првака Југославије, полутешке категорије Новосађана Франка и Пауновића из Београда свршила се победом Франка. На крају вечера била је егзибиција Огризека и Цвејића у четири рунде по 3 минуте; берба без одлуке. Ова егзибиција ових познатих београдских боксера је успела. Пропагандистички меч, успео је само у моралном погледу, јер је публике било мало.

Полуфиналлне утакмице за прелаз у први разред

Пак побеђује Графичара, који је играо са 10 играча, 4:0 (2:0) те се тако већ сада квалификовао за финале

На игралишту „Карађорђе" пред лепим бројем гледалаца одиграна је утакмица између ПАК-а и Графичара за прелааз у први разред. Сама утакмица нијје била много узбудљива и малоо је личила на неко првенство, јерр противници нису били равноправвни. Графичар је наступио са боллесним Мандићем, који је цело времме статирао, те је у ствари играо са 10 играча. Састав тимова је биио следећи:

ПАК: Свирчевић, Силађи, Живић — Демер, Кицш, Б. Пашћан — Гргаров, Нађ, Јухас, Матак, Грегец.

Графичар: Поповић Н. — Сакач, Гриненберг — С Пашћан, Велнер, Мусин, — Франк, Поповић, Бебић, Петровић и Мандић.

У првом полувремену Графичар је био опасан противник. Изгледало је да ће Графичар, иако са десет играча, јер је Мандић само стајао и чувао своју болесну руку, ипак моћи да у овом делу игре одржи нерешен резултат. Међутим, после једног очигледног фаула од стране Грегеца над Сакачем пред голом Графичара, постигнут је први гол за ПАК. Судија г. Шмит овај школски пример фаула на велико изненађење не кажњава. Публика протествује, али судија не исправља грешку. Сада је Пак премоћан и пред крај полувремена успева да да и други гол преко Нађа, после лепе комбинације са десне стране. У овом делу игре било је много тешких и непотребних грубости од стране играча Пака што је много кварило иначе доста лепу игру. У другом полувремену Графичар игра стално у пољу Пака, али нема среће нити довољно играча у навали који би ту премоћ могли да реализују. Око средине полувремена један неспоразум бекова побеђеног тима искоришћује Јухас и стање је 3:0 за Пак. Пред крај игре Матак даје четврти неодбрањиви гол за Пак. Код Пака су били добри: Грегец, Јухас, Нађ и Матак у навали, и Живић у одбрани. Код Графичара били су добри Гриненберг, Сакач и С. Пашћан из одбране, а у навали само Бебић и Поповић. Судија г. Шмит погрешио је са оним фаулом из кога је пао гол за Пак. Иначе је судио објективно и добро.

Предигре овој утакмици биле су пехарне утакмице подмлатка другоразредних из Новог Сада и Темерина. Прва утакмица била је Пак—Карађорђе 4:3 (3:2). Карађорђе је заслужено изгубио ову утакмицу јер је у својим редовима имао неколико, иако малих растом и годинама, уображених играча који су пред крај игре саботирали те тако је навала Карађорђа упропастила неколико шанси. Нарочито осуђујемо Радојчића, који не заслужује више да навуче спортски дрес. Пак је играо скупно врло лепо и заслужио је да победи већим резултатом.

Друга утакмица била је ТСК (Темерин)—Графичар 2:1 (2:0). Малишани из Темерина су један дисциплновани мали и добар тим, који је потпуно заслужено победио свог доброг противника. Голове за ТСК је даао Месарош, а за Графичаре Кнежевић. *Г.*

—о—

КЛУПСКЕ ВЕСТИ

Позив

на Ванредну скупштину Спорт клуба Трговачка Омладина, која ће се одржати 15 о. м. у 8 часова у ресторацији „Липа" са дневним редом: бирање нове управе.

Умољавају се сви чланови и играчи да безусловно присуствују овој скупштини. *Управа.*

60

На тако дугом путу они нису имали другог начина зе бекство. сем маскирање. Ви видите остало: камион за селидбу брижно прикривен на попречном путу и то на растојању, које није могло бити дуже од дванаест миља. Ви видите сад и зашто нису покушавали да спрече Томпсона да се попне: минут који би изгубили у препирци могао је све пореметити. На несрећу за сиротог човека, он је приметио Флерија и добио је одмах ударац у главу. Шта се после збило? Аутобус је највећом брзином дошао до првог брежуљка са кога се могло видети на обадве стране и то на приличну раздаљину. Зауставили су се, вукли Томпсона по друму: ставили му главу под точак и кола су је потпуно прегазила да би збрисали — дефинитивно, мислили су они — прву рану. Затим су гурнули тело у јарак да га не би одмах нашли и наставили пут... Витлеру, ја сам убеђен у једну ствар: творац комплота, онај који је све замислио, који је све организовао, био је то вече у аутобусу. И вероватно је он извршио злочин. Видело се како је један његов потчињени, из страха био способан да саботира једну аферу као што је Флеријево убиство. Али овај је радио прибрано, хладно и знао је да мисли брзо и исправно. То је крупан злочинац.

— Увек сам имао најлепше мишљење о талентима Џими Карбина, рече Витлер. Али шта хоћете управо да кажете?

— Ево. Наш тип је увидео да му је једина могућност да се извуче у томе да ствар претстави као несрећан случај. Његов дух нагиње маскирању: лажна самоубиства, лажни несрећни случајеви. Направио је само једну грешку: одвукао је леш у јарак, место да га остави на сред друма, да би га први аутомобил који наиђе могао открити... и сам рескирати да буде осумњичен. С друге стране, требао је да изврши малу анкету и да види како локална полиција врши своју службу. Међутим, ја бих више волео да извршим злочин у самом Скотланд Јарду него код Питленгера: тај драги човек нема богзна каку брзу мисао, али има нос коме ништа не промиче

Кумингс подиже очи.

— Гле, рече, ево управо Ридлеја... и самог Питленгера... Слушајте, Витлеру, хоћете ли да промените кола с њим? Хтео бих да му то испричам путем, а нема довољно места за још двојицу на овом седишту!

ДЕВЕТНАЕСТА ГЛАВА

Карбинов летњиковац

Џими Карбин је становао у врло лепом летњиковцу, чији је кров био покривен старим црепом.

Пут који је до њега водио налазио се на једну миљу далеко од главног друма и био је ограђен с обе стране живом оградом. Свежа трава, пријатна за око, окружавала је кућу са три стране; спуштала се с једне стране до улазних врата, а с друге стране до цвећарника и до једне писнице, која се налазила иза зграде.

Полицајци су најпре направили шетњу око куће. Кумингс наслоњен на свој штап, посматрао је целину погледом који је знао дати праву вредност ствари.

— То су свакако заради греха, Питленгеру, рече он; ми остали, деца у светлости, нисмо у стању да себи пружимо луксузне станове у Мајферу и летњиковац са писцима... све је то одвећ сјајно и осећа се још на недавно малање. Али један лопов који овако троши своју имовину мора да импонира и ја сам сигуран да је све то незаслужено. Срећу се тако по неки пут лопови који воле шуме и поље: сећате ли Џонија, Витлеру? Ухапсио сам га под ружиним дрветом, међу пчелама и лептирима. Надам се да му чаршаве парфимишу ђурђевком на робији... а сад, ако сте се доста нагледали, могли би извршити претрес. Кућа је сигурно закључана?

— Заиста, шефе, рече Мурфи, већ сам пробао браву на главним вратима.

Затим оде и ухвати за кваку на вратима која су давала на башту.

(Наставиће се)

ЛИСТАК ДАНА

Професор грчког језика

Андрија Липовски

О свима другим наставницима знали смо понешто, не много, скоро ништа, али ипак нешто. Понешто човечанскога, свакодневнога, особенога. Наш природњак плашио се за свој скелет, професор немачког био је испичутура, професора латинскога језика испраћале су његове две кћери до гинмазије, катихета је био папски прелат, професору физике нису никако полазили за руком експерименти, математичар је био син некога сељака, а директор је ишао у филцаним папучама.

О Битерману нисмо знали ништа. Виђали смо само да и лети и зими носи исте хаљине: једне те исте излизане панталоне, један те један „сако“, једну те једну црну машну. Нас он није познавао лично, него нас је по имену и презимену прозивао из каталога.

С пролећа и лети могли смо на његовим часовима још како тако да издржимо, али у позну јесен и зими долазило нам је да просто из коже искачемо. Био је страховито досадан. На његовом предавању обузело би нас такво зевање да смо се бојали да ћемо вилице да ишчашимо.

Коме још нису познати они кратки тренуци између звоњења и наставникова доласка? Управо тада се врши најбоља измена пера, поштанских марака, књига... Пред Битерманов долазак није се чинило ништа. Ђаци су зверали у помућене, ознојене прозоре и дремали.

Врата се отворе, ми поустајемо, али у њега не гледамо. А и нашто? Он се не мења, увек је један исти, ход му је један и исти, број корака од врата до катедре један и исти.

Али данас — мада је у свом свакидањем оделу и мада је прешао исти број корака — не хтеде сести. Стајао је. Ми смо чекали на оно његово уобичајено, мртво: — Седите!

Данас... он то не изговори.

Битерман гледа у ознојене прозоре мутним, званичним погледом, прелази очима све клупе редом. Зауставља се мало на првој клупи, застаје за часак на средини и оштро посматра оне крупне обешењаке на крају учионице.

И онда?

Ништа.

Осматра зидове.

Наједаред опружа руке пред собом, сасвим полако, као да је рад да ухвати каквог лептира, благо се смеје, а потом, усред оне сањивости у разреду, изговара:

— Добили смо сина.

Не одговори му нико. У првом тренутку ми просто не разумедосмо шта то може да значи. Да ли то „Добили смо сина“ треба одмах превести на грчки, да ли је то наслов неког задатка или почетак каквог новог низа изузетака.

Битерман опусти руке низ тело, испружи дуги врат из пространог оковратника и чисто бојажљиво понови:

— Добили смо сина.

Разред „као такав“ не одговори и опет ништа. Једино они стари обешењаци из полумрачнога кута, „којима и иначе није било стало ни за шта“, упиташе:

— Значи ли то да је господин професор добио сина?

— Да, — рече Битерман и опрезно спусти свој бележник преда се, — добили смо сина ,јутрос у пет часова.

— Сервус! Тај ће бар знати грчки! — грмну у оној општој тишини највећи од обешењака.

Речи „Сервус, тај ће бар знати грчки“ биле су сигнал за цео разред. Стојећи у клупама, пошто још нисмо били сели, стадосмо ми, онако у метежу, постављати професору свакојака питања. Да ли син господина професора већ говори, да ли има „све“ даске у глави, да ли случајно нема шест прстију на руци, да ли већ уме да мења „паједемо“, коју је реч прву изговорио!?

— Како говори? Како говори? — грмео је цео разред.

Битерман испружи мршаве жуте руке пред собом, као да је и опет био рад да ухвати каквог малог лептира. Ми смо одмах зећутали. Сањиво гледа он у зид мршти чело и набира проседе обрве, као да се труди да се нечега сети, нечега што је рад да нам потпуно верно саопшти.

— Како говори? Наравно не грчки. Не говори уопште никојим језиком. Он говори... „ау... ау,,, ау,“ Непрекидно је гледао у зид и почео је да тихо, свечано кмечи, као мало дете.

Разред подиже паклену дреку и цику. Од радости поскакасмо на клупе, почесмо ударати ногама о њих, тако да књиге попадоше и расуше се по поду. Неко отрча до табле и журно на њој написа: „Живео син господина професора! Живео!“

Несташни дечаци скакали су један другом на главу, прашина се беше измешала са дреком. Највећи између нас, Фализевски, скочи на једну клупу и викну у име целог разреда снажним гласом:

— Молимо господина професора да син господина професора такође буде професор!!

И тада се деси нешто ужасно нешто, што нико од нас није очекивао. Битерман дохвати свој бележник, баци га на под и грмну:

— Ћутите!!!

С погледом још непрекидно упрт тим у зид, као да не говори нама него школским зидовима, узвикну толико силно да нам се учини да му је у телу нешто прекинуло:

— Боље је и да камен туца на путовима... боље је и да камен туца!!!

Један од обешењака викну: Онда, живео туцач камена!

У томе тренутку отворише се лагано врата и у учионицу уђе тих господин директор у својим филцаним папучама.

—o—

Утакмице у унутрашњости

У квалификационој борби са Жск-ком из Инђије за прелаз у први разред Тск напушта игралиште у 33 минути другог полувремена

Жск-Тск 3:0 (1:0)

Инђија, 5 августа. — Данашња квалификациона утакмица за прелаз у први разред није се могла завршити, јер су играчи ТСК-а у 33 минути другог полувремена напустили терен. Игра је цело време била сурова, те је судија г. Поповић морао да искључи два играча из ТСК-а. Иначе је ЖСК данас играо доста добро и заслужено победио са горњим резултатом. Како је ТСК самовољно напустио терен ова би се борба могла верифицирати сса овим резултатом. У том би се случају ЖСК квалификовао за финале такмичења за прелаз у први разред. Судио је г. Поповић из Новог Сада. *(Дан)*.

—o—

Душан Силни губи од Јединства из Панчева са 3:1 (2:0)

Вршац, 5 августа. — Још се нису стишали духови спортиста-навијача поводом прошлонедељног пораза љубимца и првака Вршца, Душана Силног са кикиндским Жак-ом, јуче је дошло до још већег изненађења. Јединство из Панчева осигурало је себи победу и два бода на вршачком терену. Изненађење је утолико веће, што је Душан Силни пре две недеље играо у Панчеву против истог ривала са нерешеним резултатом.

Тако се постепено гаси слава бившег и дугогодишњег првака Баната, који је са својим некадањим тимом у Араду, Темишвару и другим спортским центрима Румуније против познатих репрезентативаца и тамошњих првака, односио завидне победе. Декаденција се може да тумачи са више разлога, а главни су: недисциплинованост и слабо одушевљење доброг дела играча, слаб тренинг, финансиске прилике и друго.

Гости су наступили са следећим тимом: Вилнер, Савић, Велкер Фр., Јосиповић, Михл, Велкер М., Кристиан, Балтнер Алексијев, Сене и Бес.

Домаћи: Милосављевић, П. Јовановић,, Н. Радак, М. Јовановић, В. Радак, Навра, Аргени, Ж. Јовановић, Тодоровић, Тот и Веселиновић.

Игра је била доста жива и напета. Гости су били продорнији и ефикаснији пред голом; бољи техничари. Домаћи слаби пред голом и неповезани у игри.

Голове су дали: Болтнер, Алексијев и Бес за Јединство, а В. Радак за Душан Силни.

Судија г. Грујин, из Београда, врло добар.

—o—

Умро је Ладислав Финч, играч панчевачког Јединства

Панчево, 5 августа. — Играч С. к. Јединства првака Панчева, Ладислав Финч био је пре неколико дана отишао на Дунав, да се окупа. Скачући са једне стене, тако је несретно пао да је сломио кичму. После три дана мучења, он је издахнуо.

Покојни Финч је био најбољи играч С. к. Јединства, који његовом смрћу губи једног одличног, вредног и дисциплинованог члана.

Погребу су присуствовали сви панчевачки клубови са венцима и у дресовима. (Дан)

—o—

„ELEKTRO BE-VE“ NOVI SAD, Kr. Aleksandra 5. Telef. 23-34
Власници: Брил Ладислав и Вурст Бела
ТЕЛЕФУНКЕН радио апарати ТЕЛЕФУНКЕН радио цеви, АЕГ материјали и апарати за домазлук. „ТЕСЛА“ прва домаћа фабрика сијалица. Огроман избор лустера као и електро материјала

Италијанске трупе одлазе на абисинску границу

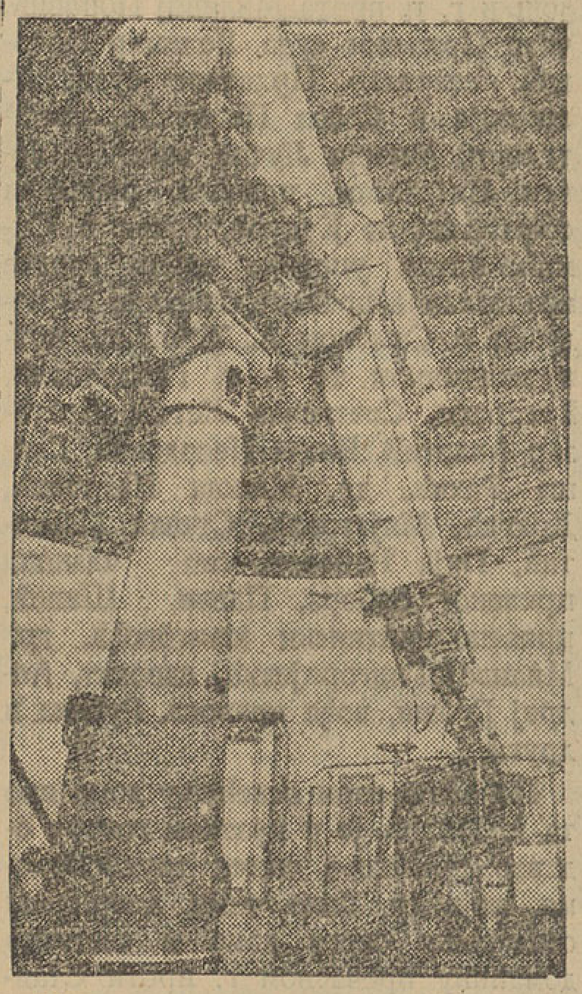

Нови велики телескоп који су немачки индустријалци поклонили Св. Оцу Папи.

21 годишња Американка Мис Биб де ла Фонтен тврди да њој не може да нашкоди ни уједа најотровније змије, пошто је вегетаријанка.

Шофер абисинског цара

Мада Абисинија запошљује европске стручњаке, цар узима за своје личне потребе већином своје поданике. Као што се види на слици, и његов шофер је урођеник.

Жак из В. Кикинде и Жск из Петровграда у борби за првенство Пнп-а играју нерешено

Велика Кикинда, 5 августа. — За првенство петровградског потсавеза играли су овде Жск из Петровграда и домаћи Жак. Игра је била занимљива и доста узбудљива. Резултат је ипак реалан иако би и победа гостију одговарала. Све навале и код једних и код других ишле су преко крила која су данас код оба противника била добра. Код гостију били су добри: голман, бекови, крила и центерхалф. Код домаћих Милошев, Лисул, Кнежев и Драгићт. Судија г. С. Милин из Петровграда био је добар. *(Дан)*.

—o—

СТАРИ БЕЧЕЈ

Жак (Суботица)—Грађански 2:1 (1:0)

Утакмица за првенство Снп-а. Тешка и незаслужена победа Жака Утакмица је прекинута у 34 минути другог полувремена, јер је судији г. Соненбергу, због јаког сунца, позлило.

—o—

ЦРВЕНКА

У суботу:

Швебише (Петровград)—Црвенački с. к. 2:1

Оџачки с. к.—Танд (Торжа) 5:3

Резултати са турнира швапских клубова.

СУБОТИЦА

Електрична централа—Слога (Вел. Кикинда) 1:0 (1:0)

Утакмица је одиграна у суботу увече под електричним осветлењем. Слога је била бољи клуб и само случајно је изгубила. Судија г. Неверкла.

Електрична централа—Спорт 3:0 (2:0)

Лепа и заслужена победа бољег тима.

Бачка—Санд 3:2 (1:1)

Санд је овога пута био врло опасан противник Бачкој, показавши да ће у скорој будућности бити опет онај стари. Судија г. Лозанов био је несигуран.

—o—

НОВИ ВРБАС

Дулцис—Бсе (Бездан) 5:3 (2:0)

За првенство Снп-а. Пораз Безданаца претставља велико изненађење.

МАЛИ ОГЛАСИ

OGLASE za naš list u Subotici prima g. **Lazar Kopilović**, revizor novina u knjižari „Jedinstvo“.

ТРАЖИМ девојчицу са 4 разреда средње школе која имаде воље изучити дрогеријско парфимеријску струку. Потребно је перфектно знање државног, немачког и мађарског језика. Нека се јаве само окретне, веште девојчице, лепе спољашности, које имају воље за струку. Пријаве сваки дан од 3 до 4 по подне у дрогерији СОА у Новом Саду.

ПОПОВИЋ Д., СЕНАТОР
БАНАТ, БАЧКА и БАРАЊА
Савремени национални политички и друштвени профили.
Књига се добија у администрацији
Нови Сад, Булевар Кр. Марије бр. 9.

Продавци новина
преко 16 година
траже се.
Услови у администрацији „Дана“
Булевар Краљица Марије 9

БИОСКОПИ:

Тон-биоскоп „Аполо“: 17, Пастир Костја (Леонид Утјесов, Л. П. Орлова и М. П. Стрелкова).

Тон-биоскоп „Одеон“: Нема претставе.

Тон-биоскоп „Рекс“: 17, Клеопатра (Клодет Колберт).

Башта „Краљице Марије“: 21 Дансинг.

Башта хотела „Слобода“: 22, Варијетски програм.

Башта „Хотел Парка“, 21 Дансинг.

Башта „Лојд“: 21, Дансинг.

✱

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

Јоца Дивилд, Булевар Краљице Марије 7, (телефон 32—00).

Никола Машић, Темеринска 2 (телефон 22—91).

Јулијо Михелс, Футошки пут 52 (телефон 29—51).

✱

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА „Књаз Милош“. НОВИ САД. Трифковићев трг 3-I. Телефон 20—20. и 32—42.

✱

ДОПУТОВАЛИ У НОВИ САД

У хотел „Краљица Марија“: г. г. Љубисав Динић, трговац из Жабари; Хуго Бакер, шофер из Немачке; Магдалена Бошова, куварица из Немачке; Хиполит Сауер, индустријалац из Швајцарске; Мозес Маријенбергер, индустријалац из Аустрије; Дезидер Најфелд, трговац из Суботице; Херберт Шленгер, филозоф из Немачке, Ернест Ленкел, трговац из Немачке; Силвијо Папо, индустријалац из Карловца, Давид Салом, чиновник из Карловца; Валтер Штајнер, чиновник из Беча; Ерне Барањај, капетан брода из Мађарске; Оскар Штумпф, трговац из Немачке; Леви Шварценбрунер, инжињер из Суботице; Матија Брушија, предузимач из Параћина.

У хотел „Слобода“: г. г. Владимир, бележник из Бајмока; г-ђа Берток, прив. из Београда; Љубомир Јанковић, државни чиновник из Београда, Јакоб Ласло ,трговац из Загреба; Атанасије Пејименовић, инжињер из Београда, Ернест Визнер, трговац из Загреба, Тихон Врбашки, калуђер; Енрих Подзамце, трговац из Беча; Јакоб Маршал, бележник из Вел. Торка; Ернест Шафер, чиновник из Старе Кањиже, Дума Штрок, артискиња из Цириха.

✱

ВЕНЧАНИ, РОЂЕНИ И УМРЛИ

У току јучерашњег дана *венчани* су у Новом Саду: Павао Зеленика, радник са Милицом Марићевић; Јован Миливојев, држав. чиновник са Зоранком Влаховић; Карол Тајхман, кројачки помоћник са уд. Киш Јована рођ. Ана Луц; Јурај Вранешић, чиновник држ. хипотекарне банке са Олгом Петровић.

Рођени су: Ержебет, кћи Катице Мерзе, бединерке, Драгиша, син Будимира Вујића машин. бравара и Радмиле Стојановић; мушко дете Александра Ердељана, ђакона писара црквеног суда епархије бачке и Дренке Обрадовић; Јован, син Лазара Ковачевића, прокуристе Српске банке и Ане Никић; Ержебет, кћи Михајла Варге, стол. помоћника и Вероне Ковач.

Умрли су: Драгиша Вујичић, дете старо 3 месеца; Ласло-Оскар Хорват, ученик осн. школе, стар 8 година.

Освећење новог парохиског дома св. Алмашке цркве

У недељу је освећен нови парохиски дом код Св. Алмашке цркве. Ово је трећи по реду парохиски дом у Новом Саду. Требало је да прође више од 60 година да парохиско свештенство дође до онога што му је законом било загарантовано. А до тога раније није дошло због тога, што је било пречих и важнијих послова, нарочито у времену до светског рата када су Срби Новосађани имали, осим цркве и њезиних служништва, да издржавају своје српске вероиспоседне основне школе са српском вишом девојачком школом са бројним учитељским кадром да не би, у оскудици материјалних средстава, биле подржављене односно помађарене. И знајући каква опасност прети са те стране, родољубиво српско парохиско свештенство новосадско одрекло се права законом загарантованог и није тражило његово извршење него је живело и таворило како је знало и умело.

Тек после рата црквени одбори могли су да поведу рачуна и о интересима цркве и свега онога што је уз цркву тесно везано.

Та је акција уродила плодом нарочито у времену кад је на чело црквене општине новосадске дошао покојни прота Ђорђе Велић, који је за кратко време успео да честито оправи све новосадске цркве и гробља и да сагради два нова парохиска стана као и народну читаоницу поред алмашке цркве. За кратко време назидаће се парохиски домови и за парохије николајевску и саборну тако да ће сви новосадски пароси становати у парохиским домовима.

Нови парохиски дом је приземна зграда у модерном стилу са потпуним конфором. Пројектант је г. Драги Ристић, архитекта код предузећа инжињера г. Данила Кањанског који је зграду и саградио на потпуно задовољство.

Освећење је обавио г. Тодор Милић, прота, уз асистенцију ђакона г. Александра Ердељана, а присутни су били поред бројних парохијана још и г. г. прота Миливој Поповић, члан Црквеног суда, Велимир Поповић, секретар Црквеног суда, Алимпије и Стева Поповићи, свештеници, Милош Лучић капелан, Јован Виславски, правосл. русински свештеник из Куцуре, ђакон г. Симић, затим управни одбор српске православне црквене општине на челу са г. Симоном А. Ћирићем, потпретседником те г. г. Гавриловић, Бугарски, Светислав Летић, Светозар Аларгић, Влада Ненадовић, Глиша Ракић, др. Милош Петровић, Драгић, Мијатовић, Стеван Маргетић, Паја Рибаров, сви чланови црквеног одбора, Павле Шилић, црквено-општински књиговођа, др. Миливој Глигоријевић, адвокат, Андреј Губаш, вођа правосл. Русина и други.

По обављеном освећењу дома прота г. Милић је у кратком говору одавао признање свима трудбеницима, који су, било чиме, допринели остварењу овога дома и честитао домаћину пречасном г. проти Ставрофору Владиславу Јанкулову архијер. заменику и пароху усељење у нови дом, на што се домаћин топло захвалио истакавши значај новога дома за добро и напредак верског живота у овом крају.

На крају су гости били послужени закуском од стране љубазних домаћина.

—·—

Успела забава дилетантске секције Т. С. К. У суботу увече приредила је дилетантска дружина Темеринског спорт клуба у Новом Саду, у дворишту реформаторске читаонице успелу претставу „Књегиња чардаша“ од Калмана. Ова претстава изведена је на опште задовољство многобројних посетилаца. Дилетанти су дали одличну игру и видело се је да су улоге добро простудирали.

Руско добротворно друштво Велике Књегиње Марије Кириловне, које стоји под највишом заштитом Њ. В. Краљице Марије овим се најтоплије захваљује Управи Хигијенског завода у Новом Саду, а нарочито г. др. Јови Поповићу и гђи др. Мицићевој, који су својим заузимањем омогућили деци руских избеглица летовање, одмор и опоравак у Савницу.

Г. Сврака је преузео дужност главног жупника

Јуче пре подне допутовао је у Нови Сад новоизабрани римокатолички жупник г. Фрања Сврака. Новосадски римокатолици приредили су г. Сврaки срдачан дочек. Са г. Свраком допутовао је бискупски изасланик г. Петар Евтовић, жупник из Жедника. На железничкој станици дочекали су г. Свраку сви чланови црквене општине са гг. др. Вилтом, др. Ламполом, др. Корањијем, Кишом, др. Брезовским и осталим угледним личностима. По доласку воза, који је имао петнаест минута закашњења, г. Сврака се поздравио са присутнима, па је потом сео у кочију у која су били упрегнути шест коња и повезао се у варош. Остали су у аутомобилима пратили г. Свраку. Пред католичком катедралом огромна маса верника римокатолика сачекала је новог жупника и бурно га поздравила. — Пред улазом у плебанију сачекало је свештенство новог жупника. Г. Сврака са бискупским изаслаником ушао је у зграду плебаније где га је у свечаној сали поздравио г. Јован Гросингер. Потом је депутација римокатолика ушла у дворану, коју је водио г. Јован Абрахам. У овој депутацији били су гг. Јулије Киш, др. Вилим Вилт, Андор Палашти, др. Драгутин Марош, Емерих Тил, Јосиф Хербих, Александар Крамер, Фрања Гумбингер и Угринић.

Ново изабраног жупника поздравио је г. Гросингер на три језика, заželивши му срећан долазак. На говор г. Гросингера, одговорио је г. Сврака који се захвалио на лепом дочеку. Наглашава да је његов задатак веома тежак и деликатан, али он се надa да ће свој посао обављати на опште задовољство.

У подне је приређен заједнички ручак на коме је одржано неколико говора. После подне приређен је и дан излет у Фрушку Гору.

—o—

Предавање г. Владимира Жаботинског

У уторак, 6 о. м., у великој дворани хотела „Слобода“ одржаће предавање Владимир Жаботински, председник Светске нове ционистичке организације из Париза и оснивач Јеврејске легије у Светском рату.

Предавање г. Жаботинског почиње тачно у 21 час. За ово предавање у Новом Саду влада велико интересовање.

—o—

Новосадско мађарско грађанско певачко друштво приређује 11 о. м. у Малику баштенску забаву у Стрељану. Програм ће израдити у среду посебан одбор. Баштенска забава почиње по подне у 14 часова са утакмицама на куглани, са ловом на патке, са средовањем за брак и другим атракцијама. Увече у 20 часова је камерна претстава са песмама, монолозима и свирком. За ову баштенску забаву велико интересовање.

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ, Јована Ђорђевића 8. — Власник: ДАКА ПОПОВИЋ, Булевар Краљице Марије 9.
Штампа „Уранија“, штампарски завод, Стеве Стевановића 5.